

Obzornik

glasilo delovne organizacije

BRESTOVE POVEZAVE V NOTRANJSKI REGIJI SE KREPIJO

V sodelovanju je moč...

O sodelovanju med nekaterimi delovnimi organizacijami v notranjski regiji smo naše bralce že večkrat obveščali. Vendar so bile informacije usmerjene bolj v to, kakšni sporazumi in dogovori so bili sprejeti. Manj pa je bilo zapisanega o tem, kako v neposrednem življenju uresničujemo te dogovore. Zato bom poskušal tokrat omeniti predvsem tisto, kar je pravkar uresničeno, oziroma tisto, kar je v zaključni fazi uresničevanja.

Naj najprej začnem z Brestovim sodelovanjem z Javorjem iz Pivke. Vemo, da obe delovni organizaciji zavezuje za povezovanje podpisani sporazum o poslovnem tehničnem sodelovanju.

Na tej osnovi smo se pred dobrim letom v naši regiji dogovorili za koncentracijo drobnega tehničnega lesa iglavcev s področja Gozdnega gospodarstva Postojna. Danes lahko že govorimo o uresničitvi tega dogovora. Poskusno je namreč začela izdelovati Brestova temeljna organizacija Jelka strojno tesane trame iz omenjene surovine. Tako bo v letu 1984 na Jelki predelane okrog 4000 kubičnih metrov drobne oblovine v trame različnih dimenzij, namenjenih za domače in tuje tržišče.

Druga zadeva so opažne plošče, katerih proizvajalec je Javor. Brest se je z Javorjem dogovoril

o sodelovanju tudi na tem področju. Opustil je zamisel o lastni proizvodnji opažnih plošč in se obvezal z žaganim lesom iglavcev sodelovati pri proizvodnji Javorjevih opažnih plošč. Iz kupoprodajnih odnosov naj bi z novim letom začeli poslovati na osnovah skupnega prihodka.

Sedaj se obe delovni organizaciji dogovarjata o osnovah za poslovanje na skupnem prihodku. Strokovne službe izdelujejo kalkulacije in standarde ter se dogovarjajo o vprašanih računovodskih in komercialnih tehnikah. Tako naj bi v letu 1984 Brest poslal v Javor za opažne plošče 6 tisoč kubičnih metrov jelovega lesa. Kot vemo, so opažne plošče izvozni izdelek delovne organizacije Javor.

Večja podjetja lesnopredelovalne industrije v Sloveniji in v naši regiji iščejo prestrukturira-

nje dela svoje proizvodnje tudi v programih strojne opreme za lesno industrijo. Javor je že dokaj uveljavljen izdelovalec takšne opreme. Brest je pravzaprav do sedaj na tem področju iskal pravilno usmeritev. Na pobudo medobčinske gospodarske zbornice in nekaterih lesnih podjetij v naši regiji je bila financirana in izdelana študija, ki naj bi odgovorila prav na vprašanje, kam naj se katera delovna organizacija usmeri v pogledu strojogradnje.

Danes so te usmeritve znane. Tako naj bi Brest usmerjal svoj razvoj strojogradnje na področje opreme za predmontažne in montažne linije za pohištvo, v nekatero opremo za proizvodnjo oblažjenega pohištva, pa tudi v posamezne samostojne stroje za lakirne linije, predvsem za nanašanje površinskih materialov.

Ker je za takšno kvaliteto proizvodnje potrebna sodobna tehnološka opremljenost ter predvsem tudi znanje in izkušnje, bodo naši proizvajalci aktivno pritegnili k sodelovanju tudi Kovinoplastiko in Kovind. Prvi naj bi izdeloval predvsem zahtev-

Premalo se zavedamo, da je opiranje na lastne sile edini izhod, če hočemo ostati samostojna, neodvisna in v svet odprta socialistična samoupravna skupnost. Naš položaj je težak, a kakovostno gre za bistveno drugačne težave od tistih, ki smo jih imeli v preteklosti. Zakaj? Da bi objektivno razumeli ta položaj in zaradi resnice moramo poudariti, da se je Jugoslavija v temeljih spremenila. Še vedno je država v razvoju v Evropi, vendar ne več nerazvita in agrarno zaostala. Priključili smo se srednje razvitim industrijskim državam, z razvito gospodarsko in družbeno infrastrukturo.

Uspelo nam je, da se z delom proizvodnje in uslug uspešno in trajno vključujemo v mednarodno delitev dela in stalno povečujemo izvoz. Imamo še velike rezerve v družbeni produktivnosti dela, predvsem v velikih obstoječih, premalo izkoriščenih proizvodnih zmogljivostih, v zmogljivostih raziskovalnega in razvojnega dela, ki niso dovolj uporabljene; v možnostih za povezovanje organizacij združenega dela; in končno, v učinkovitejšem upravljanju in gospodarjenju z družbenimi sredstvi. Za aktiviranje teh rezerv ne potrebujemo pomembnejših vlaganj, treba je le odgovorno in prizadevno uporabljati v proizvodnji in v šolah pridobljeno znanje. In še bi lahko naštevali.

Andrej Marinc na 8. seji CK ZKS

nejše strojne dele in sklope, drugi pa bi se vključeval s svojimi sistemi transportnih naprav in varjenih konstrukcij. V naslednjih fazah naj bi takšno sodelovanje prešlo tudi v skupen komercialni nastop na trgu, vključno z enotnimi propagandnimi gradivi.

Naj na koncu omenim, da tečejo v zadnjem času med Kovinoplastiko in Brestom intenzivnejši poskusi pri izbiri skupnega programa predvsem za tuje tržišče, v katerega bi bili vgrajeni izdelki Kovinoplastike, kot surovina pa žagan les iglavcev iz Bresta. Po-

dobno naj bi poskušali uresničiti tudi nekatere oblike kooperacije na že osvojenih programih Kovinoplastike s področja programov lesenih karnis.

To je le nekaj novejših uspehov medsebojnih dogovorov v notranjski regiji. Če upoštevamo tudi sodelovanje, ki se je med posameznimi delovnimi organizacijami vzpostavilo v minulih letih in o katerem je bilo že več napisanega, potem lahko ugotovimo, da se to sodelovanje resnično pogloblja.

D. Mazlj

UKREPI ZA IZPOLNJEVANJE LETOŠNJEGA PLANA

Zaostriti tudi odgovornost

Delavski svet delovne organizacije je v oktobru ob obravnavi doseženih poslovnih rezultatov Brestovih temeljnih organizacij opozoril na izpolnjevanje že sprejetih ukrepov za uresničitev letne poslovne politike in plana, na spoštovanje sprejetih dodatnih ukrepov za izboljšanje likvidnosti in na izvajanje ukrepov posameznih temeljnih organizacij za uresničevanje internih sanacijskih programov in sanacijskega programa za temeljno organizacijo Pohištvo. Vse te ukrepe moramo izpolnjevati kolikor je le mogoče s polno prizadevnostjo in odgovornostjo vseh delavcev na Brestu.

Hkrati je delavski svet poudaril, da je potrebno do konca leta 1983 izpolniti še vrsto nalog, ki terjajo predvsem odgovorno delo vodilnih delavcev ter vseh delavcev v strokovnih službah. Pri tem je zlasti poudaril naslednje sklepe:

1. poslovne rezultate moramo do konca leta izboljšati; doseči

je treba vsaj načrtovano raven, in sicer pri celotnem prihodku, dohodku in akumulaciji;

2. ker letošnje načrtovane proizvodnje ne dosegamo, so ogroženi poslovni rezultati nasploh: dohodek, akumulacija, osebni dohodki, izvoz, s tem pa tudi načrtovane naložbe, likvidnost in (Konec na drugi strani)

Del industrijske cone v Podskrajniku

Ob občinskem prazniku čestitamo vsem delovnim ljudem in občanom

NAŠE GOSPODARJENJE V LETOŠNJIH DEVETIH MESECIH

Obrisi končnih rezultatov se že kažejo

Kakor pravi pregovor, da se po jutru dan pozna, v prenesenem pomenu lahko trdimo, da nam izidi poslovanja v devetih mesecih že kažejo obrise končnega letnega obračuna. Zato je toliko bolj pomembno, da pretehtamo in objektivno ocenimo naša prizadevanja in slabosti, ki se nedvomno odražajo tudi v uspešnem ali manj uspešnem poslovanju. To pa naj nam bo vodilo pri gospodarjenju v mesecih, ki so še pred nami do konca leta in pri oblikovanju poslovne politike za prihodnje leto.

Splošne gospodarske razmere, v katerih delujemo, so znane, saj je bilo o tem veliko napisanega in povedanega. Zato preidimo k obravnavi posameznih področij poslovnega procesa, ki ima vsako zase, še bolj pa v medsebojni povezanosti, velik vpliv na rezultate gospodarjenja.

PROIZVODNJA

Doseganje načrtovanega obsega proizvodnje nam še vedno povzroča težave, bodisi na ravni delovne organizacije bodisi v nekaterih temeljnih organizacijah. Letni načrt je izpolnjen le 68 odstotno, kar pomeni vrednostno 2.140.916.000 dinarjev. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta je vrednost proizvodnje večja za 5 odstotkov, za letošnjim letnim načrtom pa zaostaja za 7 odstotkov.

Z največjim zaostankom v odstotkih (—19,2 odstotka) in v vrednosti (150.177.000 din) glede na letno načrtovano proizvodnjo se soočajo v temeljni organizaciji POHIŠTVO, sledijo pa še temeljne organizacije IVERKA, JELKA in MINERALKA.

V Pohištvu še vedno povzroča težave program BASEL, ki zahteva veliko vloženega (kvalitetnega) dela. Sprejeli so ukrepe, ki bi pomagali pri reševanju nastalega stanja in sicer so uvedli tretjo izmeno tam, kjer so ugotovljena »ozka grla« v proizvodnji, delajo ob prostih sobotah, kadrovsko so se okrepili in izboljšali oskrbo z reprodukcijskim materialom.

Kljub vsem ukrepom pa še vedno ne dosegajo predvidenega obsega proizvodnje, saj terja prehod iz velikoserijske izdelave manj zahtevnih in že vpeljanih izdelkov na manjše serije zahtevnejših izdelkov (za izvoz) boljšo organizacijo dela v vseh fazah proizvodnje, od priprave do montaže; pri tem pa jih čaka še veliko dela.

Proizvodnja na Iverki je dosežena glede na letni plan s 66,7 odstotka, pri čemer je letni načrt proizvodnje oplemenitenih plošč dosežen že s 94,6 odstotka, medtem ko so pri proizvodnji suro-

vih plošč dosegli letni plan le 60-odstotno. V veliki meri je tako stanje posledica izpada proizvodnje že v prvem polletju zaradi okvar, ki so nastale zaradi težkih zimskih razmer v januarju in februarju. V tretjem trimesečju pa so vzroki v desetdnevni moteni oskrbi z lesom in v slabi kakovosti lepila. Opravljen je bil tudi redni letni remont strojne opreme.

V Jelki je močno pod planom proizvodnja pohištva, saj je zaostanek vrednosti dosežene proizvodnje za letnim načrtom kar 27 odstotkov. Izdelovali so predvsem izdelke za izvoz, kar seveda pomeni doseganje nižjih cen kot na domačem trgu.

Proizvodnja na žagi zaostaja le 3 odstotke za letnim planom, dosegli pa bi boljši rezultat, če bi lahko še naprej proizvajali v treh izmenah ob boljši kakovosti hlodovine. Prešli so namreč na razrez drobne hlodovine, kjer so učinki manjši.

Mineralka je dosegla letni plan proizvodnje z 69,5 odstotka. Načrt je bil postavljen ob predvidenem delu v dveh izmenah. Proizvodnja pa je bila v januarju, februarju, aprilu in maju organizirana v eni izmeni; v dveh izmenah pa se je delalo v marcu, delu junija, v juliju in avgustu. Občasno so delali tudi glede na zahteve kupcev v treh izmenah.

Proizvodnja v Mineralki se sicer giblje v okviru mesečnih načrtov oziroma je v devetih mesecih celo presežena za 22 odstotkov. Največji presežek mesečno načrtovane proizvodnje je bil v septembru in sicer 45 odstotkov.

V drugih temeljnih organizacijah so načrtovano proizvodnjo dosegli, pa tudi presežili. Rezultati bi bili lahko še ugodnejši, vendar se je zatikalo predvsem pri dobavi proizvodov iz kooperacije.

NABAVA

Tudi v tem obdobju lahko ugotovljamo motenost oskrbe z reprodukcijskim materialom. Največje težave so bile pri nabavi hrastovega furnirja, žaganega le-

sa, iprena in lepila za Iverko. Značilnost tretjega trimesečja je odmrznitev oziroma legalizacija višjih cen materialov. Tako so nekatere dejanske cene presegle planske tudi do sto odstotkov.

Težav pri oskrbi s hlodovino ni bilo, zato je bilo delo obeh žag nemoteno. Oskrba Iverke s tehničnim lesom pa je vsak dan bolj vprašljiva še posebej zato, ker se bliža zima in bi morali za ta čas pripraviti večje zaloge. Vzroki za vse težje nabavo so v nesklajenosti cenah lesa, v velikem izpadu sečnje v zasebnem sektorju, v večji obveznosti gozdnih gospodarstev pri oskrbi prebivalstva z drvmi, v pomanjkanju vagonov (kronična jesenska »bolezen«), v pomanjkanju nafte in ne nazadnje tudi v slabših plačilnih pogojih, ki jih zaradi našega nelikvidnega položaja lahko ponudimo.

Še vedno se zaostrujejo plačilni pogoji (roki oziroma način plačila, višja obrestna mera), naraščajo pa tudi zahteve dobaviteljev po združevanju deviznih sredstev. Uvoz je bil v letošnjih devetih mesecih dosežen z 58,9 odstotka glede na letni plan. V tretjem trimesečju smo imeli nekoliko manj težav pri pridobivanju garancij pri Ljubljanski banki zaradi večjih deviznih prilivov kot pa so bili v I. polletju.

Razpolagalna pravica z devizami je bila v avgustu znižana s 65 odstotkov na 47,3 odstotka, prišlo pa je tudi do spremembe zakona o kontingentu vrednosti za rezervne dele, s čimer se je podaljšal postopek uvoza za mesec dni.

Pri uvozu surovin in reprodukcijskega materiala je bilo največ težav z vermikulitom iz Sovjetske zveze za Mineralko, zato smo morali del količin interventno uvoziti s konvertibilnega področja.

Uvoz opreme je še naprej oviran. Potrebno je pridobivati še nova, dodatna soglasja od republiških in zveznih organov. V tem trenutku pričakujemo soglasje za uvoz opreme za Masivo.

Devizna sredstva, ki smo jih morali združevati z domačimi dobavitelji, smo zagotavljali v skladu z obveznostmi.

Največ težav nam povzroča interventni uvoz, ki mora biti opravljen v zelo kratkem roku, kar pa je zelo težko izvedljivo zaradi administrativnih ovir, ki so postavljene pri uvozu blaga.

Prvi pogoj za samoupravno in delegatsko odločanje so ustrezne strokovne podlage, ki morajo biti kakovostne in z imenom in priimkom. Za uveljavljanje odgovornosti pa je najpomembnejše, da odločno prenehamo z različnimi oblikami socializacije izgub, ki so posledica slabega gospodarjenja. Zaostrjene gospodarske razmere zmanjšujejo te možnosti in lahko bomo uveljavljali le nujno solidarnost do delavcev.

Proti neuspešnemu poslovanju in gospodarjenju — pa tudi proti vsakršnemu drugačnemu neodgovornemu javnemu delovanju — moramo nastopiti tako, da z močnim prepričanjem v okoliš, kjer se to dogaja, sposobnejšim posameznikom in skupinam omogočimo, da na podlagi predloženih programov in preteklega uspešnega dela pridobijo zaupanje kolektivov in delovnih ljudi. Odločilni naj bodo znanje, sposobnost in opredeljenost za sistem socialističnega samoupravljanja. Odgovornost moramo uveljavljati le konkretno, sicer je to le prazno govorjenje, kjer se kaže na druge — navadno zunaj tovarniškega, krajevnega, občinskega in republiškega plotu.

Andrej Marinc na 8. seji CK ZKS

PRODAJA

Domači trg

Načrtovana letošnja prodaja ni bistveno večja od lanske, kar pomeni manjši fizični obseg prodaje.

Še vedno se soočamo z enakimi težavami kot smo jih ugotovili pri polletnem obračunu in se kažejo predvsem v vplivu trga, na katerega pa se prepočasi odzivamo. Odpravljanje lastnih slabosti, ki se odražajo v desortiranosti programov, pri težavah s kooperacijo, v prepočasnem upoštevanju zahtev trga in v podaljševanju dobavnih rokov, ni dovolj uspešno. To pa obenem slabo vpliva na dosedanja dober sloves naše delovne organizacije.

Značilnosti prodaje pri posameznih programih oziroma izdelkih so naslednje:

— ugoden odziv tržišča na program MAJA-O;

— prodaja programa 3 × 3 je še naprej slaba kljub posameznim prodajnim akcijam;

— v Masivi je proizvodnja za domači trg nizka, zato se zmanjšujejo zaloge stolov B-2 in B-3;

— pri kuhinjah so še vedno velike težave z dobavnimi roki, pri katerih preveč kasnimo, zato se nam lahko tak odnos do kupcev maščuje pri sklepanju prodajnih poslov za naslednje leto;

— Jelkin program MIHA je za kupce še vedno nezanimiv, zato je bil uveden nov izdelek in sicer spalnica TATJANA; prva serija je že prodana, končni učinki pa bodo znani koncem leta;

— tapetniški izdelki so prilagojeni okusu in zahtevam kupcev, zato pri prodaji ni težav;

— prodaja surovih ivernih plošč poteka normalno, z ople-

menitenimi ivernimi ploščami pa smo se uspeli vrniti na tržišče šele v zadnjih mesecih;

— žagan les je še vedno iskano blago, zato večjih težav pri prodaji ni;

— prodaja mineralnih plošč poteka po zastavljenem programu in je vrednostno nekoliko presežena; ker je v obdelavi več večjih projektov, računamo, da s prodajo ne bo večjih težav.

Izvoz

Pomembnosti izvoza za BREST in našo skupnost nasploh ni potrebno več utemeljevati. Zato so bili tudi izvozni načrti za letošnje leto postavljeni zelo visoko (načrt izvoza v skupnem znesku je 15.038.000 dinarjev in je za 24 odstotkov večji od lanskega).

Vendar v svojih prizadevanjih ne uspevamo popolnoma, saj smo v obravnavanem obdobju dosegli letni načrt z 59 odstotki, kar pomeni enako raven izvoza kot v enakem obdobju lani (v dolarjih), dinarsko pa je to povečanje kar za sto odstotkov (vpliv rasti tečajev tujih valut). Največji zaostanek za načrtovanim izvozom je v Pohištvu, saj je letni plan dosežen le 38 odstotno, tako da bo tudi ob koncu leta zaostanek še vedno velik. Slabše od plana je tudi v Jelki in Žagalnici, vendar se bo tam do konca leta mogoče približati zastavljenemu cilju. Tržni položaj v izvozu se je od začetka leta pa do danes bistveno spremenil predvsem v naslednjem:

— oživelo je tržišče Združenih držav Amerike,

(Konec na 3. strani)

Zaostriti tudi odgovornost

(Nadaljevanje s 1. strani)

tako naprej. Zato morata biti izpolnitev letnega plana oziroma s sanacijskim programom opredeljena proizvodnja naša osnovna naloga, ki ji bodo podrejene vse druge dejavnosti. To pomeni, da je potrebno organizirati delo tudi ob prostih sobotah in ob nedeljah ter uvajati druge, tretje in četrte izmene povsod tam, kjer poslovni proces to zahteva.

Pri tem pa se v nobenem primeru ne sme poslabšati kvaliteta izdelkov. V temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti skupnih dejavnosti morajo sprejeti ukrepe za izboljšanje delovne discipline in odnosa do dela, da bi tako povečali produktivnost dela.

3. Izvoznih ciljev, postavljenih v letnem planu, ne uresničujemo in so močno okrnjeni. Nujno je, da si zaradi tega v zadnjem trimesečju kolikor je le mogoče prizadevamo, da rokovne načrte dosledno spoštujemo in da spoštujemo tudi kvaliteto.

4. Prodaja na domačem trgu v fizičnem obsegu močno pada. Vzrokov za to je gotovo več. Planu prodaje moramo do konca leta posvetiti kar največjo pozornost in prizadevanja v vsej temeljni organizaciji Prodaja. Izboljšati moramo servis, delo pri reklamacijah ter transportu in zmanjšati obseg poškodovanega

blaga na poti. Izboljšati moramo kvaliteto dela v naših prodajalnah in v vsej organizaciji v okviru TOZD Prodaja. Pripravi je treba predlog reorganizacije oziroma dopolnitve organizacije vseh dejavnosti v Prodaji, opredeljeni že v nalogah strokovne skupine za to področje.

5. Zaradi nadpovprečno velike odsotnosti z dela zaradi bolezni mora organizacijsko kadrovska služba na osnovi analize ugotoviti prave vzroke in na tej osnovi pripraviti predloge, da bi v prihodnje te izostanke zmanjšali.

Izpolnjevanje teh sklepov bo mo ugotavljali sproti, ob koncu leta — ob obravnavi zaključnih računov — pa bomo še posebej ugotavljali odgovornost individualnih poslovnih organov na ravni delovne organizacije in temeljnih organizacij, in sicer na delavskih svetih temeljnih organizacij in delavskem svetu delovne organizacije; v primerih večjih odstopanj od zastavljenih ciljev bomo sklepali o zaupnici.

Delavski sveti temeljnih organizacij in Skupnih dejavnosti morajo na podoben način opredeliti in zaostriti odgovornost za boljše delo in doseganje postavljenih ciljev tudi za druge strokovne delavce temeljnih organizacij in še posebej v Skupnih dejavnostih.

Delo za izvoz — iz montažnega oddelka v TOZD POHIŠTVO

POSLOVANJE PREK SPC ČRNUČE

Nova iskanja v naši prodaji

Delovna organizacija Slovenija — trgovina gradi v Črnučah veliko distributivno-prodajno skladišče. Sedanja skladiščna površina 4000 kvadratnih metrov se bo povečala na približno 16.000 kvadratnih metrov. Skladišče bo urejeno po regalnem sistemu, imelo bo železniški tir in svoj odelek za pakiranje pohištvenih elementov s približno 80 zaposlenimi.

Zamisel o poslovanju SPC Črnuče je zastavljena tako, da Slovenija v proizvodnih delovnih organizacijah naroča svoje ali dogovorjene modele pohištva in jih iz tega centra prodaja v lastnih trgovinah, pa tudi drugim kupcem kot svoje ekskluzivne modele. Na sedanji površini so tako vpeljali prodajo sestavljivega programa Vista Savinje iz Celja in kuhinjo Hana iz Svea Zagorje. Poskušali so uvesti tudi našo spalnico Andreja, vendar ta prodaja ni uspela. V novem centru predvidevajo organizirati ekskluzivno prodajo za 30 do 40 pohištvenih programov.

Skladno s to zamisljo smo ob sodelovanju arhitektov iz Slovenija razvili v Jelki nov sestavljeni pohištveni program Helena.

Program je bil razstavljen na jesenskem zagrebškem velesejmu na Slovenijaševem prostoru in je bil z njihove strani, pa tudi s strani kupcev dobro ocenjen. Prodaja je zamišljena tako, da bo Jelka izdelovala elemente (vrata, stranice, pregrade in drugo) in jih pakirane na paletah dobavljala v Črnuče, tam pa bodo po dejanski prodaji v trgovinah skupaj pakirali vertikale oziroma sestave in jih dobavljali kupcem. Prva oziroma ničelna serija je bila že dana v proizvodnjo, opravljena je šifracija elementov, v pripravi je prospekt in ne nazadnje, odobrene so dogovorjene cene, pa tudi dogovorjeno razmerje za delitev stroškov in obveznosti v okviru celotnega posla.

To je naš prvi dejansko ekskluzivni model, s katerim se bomo poskusili vključiti v poslovanje prek tega centra. Pričakujemo, da bo v celoti pokrila proste zmogljivosti za domače tržišče v Jelki. Prodaja naj bi stekla v začetku februarja prihodnje leto. Od uspeha tega programa, pa tudi samega centra, pa bo odvisno naše prihodnje sodelovanje v zastavljenem konceptu SPC Črnuče.

F. Mele

Letos so delavci v organizacijah združenega dela bolje gospodarili in ustvarili večjo rast dohodka od celotnega prihodka; tudi akumulacija narašča hitreje kot poraba. To je, čeprav gre na škodo osebnega dohodka, dobro, saj dokazuje veliko stremitev. Vendar pa vse to še zdaleč ne sme biti povod za samozadovoljstvo in samovšečnost. Naš prvi skupni cilj je zaustaviti zniževanje realnih osebnih dohodkov. Prav tako je treba ohraniti kakovosten razvoj kulture, znanosti, šolstva in zdravstva, izhajajoč iz opredelitve, da so tudi te dejavnosti produktivne sile družbe.

Andrej Marinc na 8. seji CK ZKS

Obrisi končnih rezultatov se že kažejo

(Nadaljevanje z 2. strani)

— povpraševanje po naših izdelkih se je povečalo praktično na vseh področjih,

— vzpostavljamo stike s kupci, s katerimi doslej sploh nismo sodelovali.

Vse to pomeni, da je naročil dovolj do konca tega in tudi za prve mesece prihodnjega leta. Ker pa brez težav ne gre, omenimo zopet kasnitev dobav ter novo slabost — padec kakovosti naših izdelkov.

FINANČNI REZULTATI

Finančni rezultati so ugodnejši kot so bili ob polletju. Glavne značilnosti so v tem, da se je izguba v POHIŠTVU zmanjšala z 59.005.000 na 37.333.000 dinarjev, da so v GABRU, JELKI in PRODAJI rezultati skromni, da pa imamo tudi uspešne temeljne organizacije, ki so za sedanje razmere dosegle zelo ugodne rezultate. To so ŽAGALNICA, MASIVA, TAPETNIŠTVO in tudi MINERALKA.

Pri tem se kaže velik vpliv doseganja proizvodnega plana (izjema je GABER) na finančni rezultat, zato bodo morali v POHIŠTVU, JELKI in IVERKI več pozornosti posvetiti organizaciji dela, naraščanju produktivnosti in storilnosti, če hočejo v zaključnem računu (in tudi naprej) beležiti ugodnejše številke.

Celotni prihodek, ki je bil dosežen v delovni organizaciji je od lanskega (enako obdobje) višji za 27 odstotkov, porabljena sredstva za 26 odstotkov, dohodek pa za 30 odstotkov. V primerjavi z

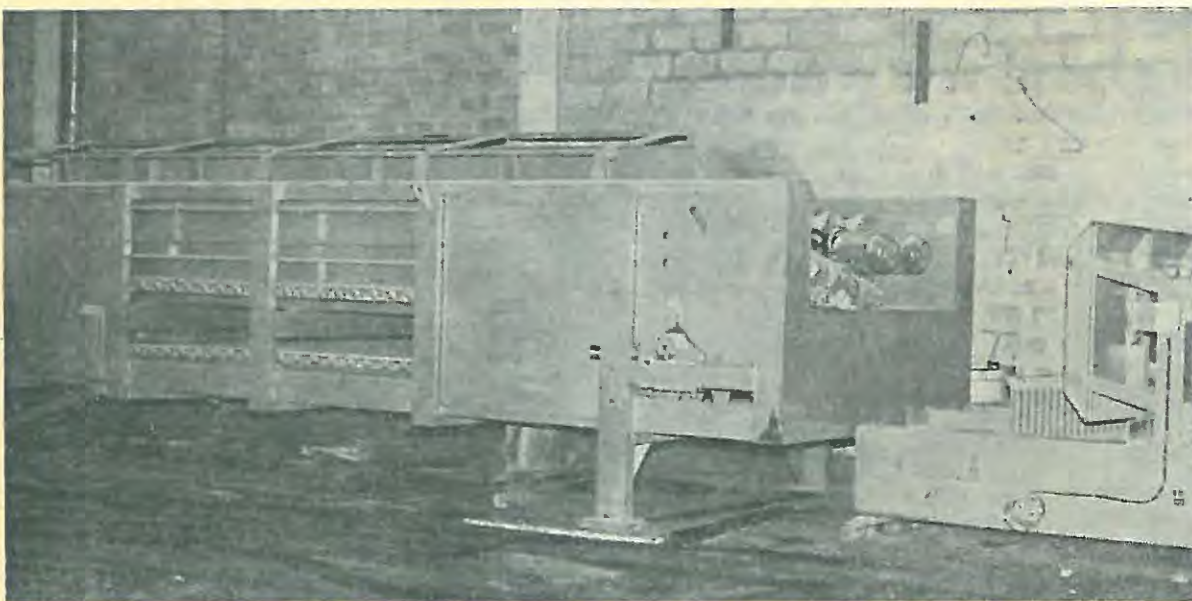
letnim planom pa smo dosegli celotni prihodek s 77 odstotki, porabljena sredstva s 77,2 in dohodek s 76,2 odstotka. Vidimo, da porabljena sredstva še vedno naraščajo hitreje od celotnega prihodka in dohodka, ki pa je kljub temu nekoliko nad načrtovano vrednostjo.

Največjo obremenitev v obveznostih, ki jih izvajamo iz dohodka, predstavljajo obresti, ki so tudi glavni vzrok, da ni dosežen načrtovan čisti dohodek (65,5 odstotka letnega načrta, indeks v primerjavi z enakim lanskim obdobjem je 114).

Razlogi so znani. Zaradi zamerjanja vlaganj v lastna obratna sredstva v preteklosti smo v sedanjih razmerah prisiljeni poslovati z izposojenimi sredstvi. To pa ni več poceni, saj se obrestne mere dvigajo vsakih nekaj mesecev, lastne akumulacije pa tudi še ne ustvarimo toliko, da bi lahko stanje občutneje izboljšali. Zato bi se morali vsi zavedati, da moramo za vsak nepravilno ali po nepotrebnem potrošen oziroma napačno vložen dinar plačevati tudi visoke obresti.

V poslovni sklad so izdvojile sredstva temeljne organizacije ŽAGALNICA, MASIVA, TAPETNIŠTVO in MINERALKA. Če bi sklepali po tem, kako so se rezultati iz trimesečja v trimesečje izboljševali, kakšna prizadevanja so še vedno prisotna, da bi dosegli načrtovane cilje, potem lahko upamo, da bomo pri ocenjevanju poslovanja za leto 1983 zapisali še kaj bolj ugodnega.

P. Kovšca

Nov iverač v naši IVERKI (več o tem v prihodnjem mesecu)

Naše skladišče tudi v Sarajevu

Pred nekaj leti smo pričeli širiti prodajo pohištva na domačem trgu prek dislociranih skladišč v različnih krajih države. Zamisel se je pokazala za uspešno, saj je prodaja na področjih, kjer smo imeli skladišča, bistveno narasla. Zato smo odpovedali skladišča, ki smo jih imeli v najemu doma, in tako zmanjšali strošek internih prevozov ter prešli v glavnem s kamionskega na železniški prevoz. Strošek za najem skladišč je bil v celoti pokrit z razliko v ceni med kamionskim in železniškim prevozom.

Do sedaj nam je uspelo organizirati odpremo iz skladišč v Zagrebu, Beogradu, Skopju in Splitu. Eno izmed večjih nepokritih področij v Jugoslaviji je bila Bosna, kar je krepko občutila tudi naš prodajalna v Sarajevu, ki je praviloma imela daljše dobavne roke kot konkurenčne prodajalne, ki so imele lastna skladišča.

V iskanje skladišča v Sarajevu je bilo vloženega mnogo truda, vendar vse do sedaj nismo uspeli najti zadovoljive rešitve. V pomoč so nam priskočili postojnski železničarji, pa tudi podjetje Transport iz Beograda, ki ima svojo temeljno organizacijo v Sarajevu. Tako smo se dogovorili, da nam le-ta da v najem 300 kvadratnih metrov skladiščnega prostora z ustreznim pisarno, telefonom in podobnim.

Skladišče je v Hadžićih (zemljepisno središče Jugoslavije) blizu Sarajeva. Zgradba je nova in je v okviru delovnih prostorov Transporta Beograd, TOZD Saobraćaj Sarajevo. Začetna cena

najemnine je sicer razmeroma visoka, vendar je dogovorjena za prvi dve leti v nespremenjeni višini, pozneje pa se bo popravljala glede na splošno gibanje cen.

V oddaljenosti treh kilometrov je najbližja železniška postaja, ki ima možnost za razkladanje vagonov pod streho. Vse transportne storitve, pa tudi fizično delovno silo nam bo zagotovila TOZD Saobraćaj Sarajevo. Tudi v tem primeru bo stroške najemnine in obratovanja skladišča pokrila razlika v ceni prevozov. Še več,

izračuni kažejo, da bi morali ob sedanjem obsegu poslovanja prihraniti okrog dva milijona dinarjev na leto.

S skladiščem v Sarajevu je v glavnem zaključen proces preusmeritve v distribuciji našega pohištva. V celoti pa bo potrebno oceniti vse skladiščno poslovanje, odpraviti napake, ki se pre pogosto dogajajo, in določiti ukrepe za čimbolj učinkovito poslovanje posameznih skladišč.

F. Mele

OBISK SOVJETSKE DELEGACIJE

Od 18. do 28. oktobra je bila v Ljubljani razstava »Znanost, tehnika in ekonomika Beloruske SSR«. Ob tej priložnosti se je v Sloveniji mudila posebna delegacija Beloruske SSR, ki jo je vodil namestnik predsednika sveta ministrov Beloruske SSR Leonid Semjonovič FIRISANOV. Namen tega obiska je bilo še tesnejše poglobljanje sodelovanja med republikama — Slovenijo in Belorusijo.

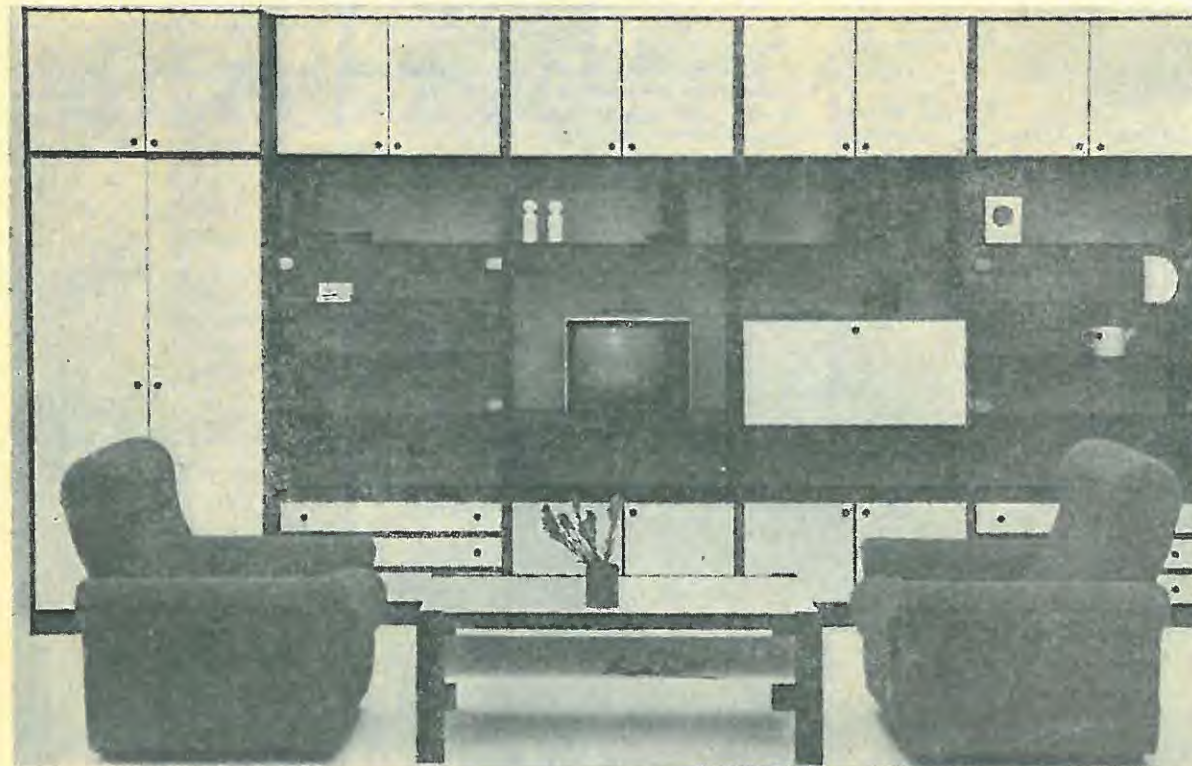
V okviru obiskov, ki so jih namenili delovnim kolektivom, so poleg Iskre in še nekaterih drugih delovnih organizacij obiskali tudi Brest.

Po uvodnih razgovorih, ki jih je popestrilo predvajanje filma o negorljivih ploščah, so si z zanimanjem ogledali Mineralko in Pohištvo. Po ogledu so se porajala številna vprašanja. Največjo pozornost in zanimanje so posvetili mineralni plošči, njenim lastnostim in uporabnosti.

Možnosti sodelovanja z Belorusijo so na številnih področjih, prav tako interes in tudi že nekatere izkušnje. Za Brest so bili pogovori zelo zanimivi, saj se odpirajo možnosti blagovne menjave, kooperacije in celo interes za izmenjavo tehnologije.

Upajmo, da se bo na osnovi razgovorov razvilo še tesnejše gospodarsko sodelovanje v korist in zadovoljstvo obeh strani.

V. Šega

Osnovna sestava našega proizvodnega programa MAJA-BL

OSKRBA S SUROVINAMI IN REPRMATERIALI NA IVERKI

Vse več težav z nabavo

Proizvodnja iverčnih plošč ne potrebuje velikega števila različnih surovin in materialov. Lahko bi mislili, da pri nabavi le-teh ni težav, ker je zadeva utečena in se program ne spreminja. Vendar pa do težav pri nabavi vseeno prihaja. Zakaj? Tovarna iverčnih plošč potrebuje surovine in reprmateriale v velikih količinah. Za tako velike količine ni mogoče ustvarjati velikih zalog, saj je omejena s skladiščnimi zmogljivostmi, rokom uporabnosti in angažiranjem finančnih sredstev.

Zato mora biti dobava nekaterih glavnih surovin in reprmateriale (lepilo, mazut, lesni ostanki in podobno) sprotna, vsakodnevna. Težava je tudi v tem, da ob pomanjkanju posameznih materialov ni mogoče izdelovati nekkih drugih izdelkov, ki bi lahko nadomestili »osnovni« program.

Oglejmo si, kako je z nabavo nekaterih najvažnejših surovin in reprmateriale.

Les in lesni ostanki so glavna surovina za izdelavo iverčnih plošč. Letno predela tovarna nad 100.000 kubičnih metrov lesa. Od tega je okrog 55 odstotkov gozdnih sortimentov in 45 odstotkov lesnih ostankov. Sestava gozdnih sortimentov se iz leta v leto spreminja na škodo metrskega lesa, kar nam povzroča težave z neusklajenostjo zmogljivosti iverčnikov.

Da bi te težave odpravili, smo se odločili za nabavo novega iverčnega celulozo.

Za gozdne sortimente je značilno nihanje pri poseku in spravi lu od leta do leta, še bolj pa sezonsko nihanje. Znano je, da je dobava v zimskem obdobju skoraj ustavljena, zato je potrebno že v jesenskih mesecih ustvariti nujno zalogo za zimo. To pa ni vedno lahko; še posebej so težave letos, saj je bil posek lesa, ki je namenjen za izdelavo plošč, sorazmerno majhen, povečuje se poraba lesa za kurjavo, svoje pa so odigrale tudi neenotne cene.

Da bi prebrodili težave pri nabavi lesa, si bo morala nabavna služba kar najbolj prizadevati, s cenami pa se bo potrebno prilagajati zahtevam trga.

Tudi sama tovarna iverčnih plošč lahko veliko prispeva k reševanju težav, posebno s čim večjo predelavo lesnih ostankov in debelejših gozdnih sortimentov. Da bi bilo mogoče predelati več debelejših gozdnih sortimentov, katerih odkup je včasih pogoj za dobavo normalnega lesa, smo se odločili, da nabavimo stroj za cepljenje lesa.

Pri uporabi lesnih ostankov je občutno padla uporaba sekančev, saj je bila le-ta v letu 1979 23 odstotkov od vse količine lesa, v prvem polletju 1983 pa le 9,5 odstotka. Vzrok za to so stalno večje okvare pri napravah za transport in mletje sekančev, pa tudi premajhno prizadevanje ljudi, ki poslužujejo in vzdržujejo te naprave.

Da bi delno odpravili vzroke, nameravamo verižni transport sekančev zamenjati z gumijastim transporterjem, istočasno pa sta potrebna večja zavzetost in doslednejše izpolnjevanje delovnih

nalog delavcev, ki so odgovorni za pravilno delovanje omenjenih naprav. Da bi odpravili vplive sezonskega nihanja dobave lesnih ostankov, bo treba v prihodnje povečati skladiščne prostore za te materiale.

Lepilo je za lesom drugi najvažnejši material, ki ga uporabljamo pri izdelavi plošč. Težave pri nabavi lepila se pojavljajo v glavnem zaradi pomanjkanja uree, osnovne surovine za izdelavo le-tega. Na jugoslovanskem trgu uree kronično primanjkuje, posebno še v spomladanski in jesenski sezoni, ko je velika poraba v kmetijstvu, saj je urea eno izmed osnovnih gnojil.

Proizvajalec lepila INA Nafta Lendava rešuje pomanjkanje z uvozom predvsem s klirskega področja, kar pa vedno ni mogoče (vezani posli, izguba dohodka, zastoji v transportu, carinske formalnosti).

Občasno je potrebno ureo ali lepilo uvoziti s konvertibilnega trga, za kar pa so potrebne devize, ki jih Iverka s svojim relativno majhnim izvozom težko zagotovi. Devizne obremenitve pa je težko prenašati na kupce plošč, saj tudi te pesti pomanjkanje deviz. Trenutno rešujemo pomanjkanje lepila z uvozom iz

Češkoslovaške za okrog 40 odstotkov višjo ceno kot na domačem trgu. To je le začasna rešitev, saj je količina tega lepila le za približno štirinajstodnevno obratovanje.

Dolgoročno naj bi se stanje z oskrbo uree in s tem lepila izboljšalo, ko bo začela obratovati nova tovarna uree v Kutini, vendar bodo cene te uree znatno višje od sedanjih cen, zahtevajo pa tudi veliko devizno udeležbo. Kdaj bo to, pa zaenkrat ni mogoče točno predvideti.

Mazut je za obratovanje tovarne nujen. Letno ga porabimo okrog 6.000 ton, kar predstavlja dnevno skoraj eno cisterno s prikolico. Samoumevno je, da je ob naftni krizi moteno obratovanje tovarne, posebno v zimskem obdobju, ko je velikokrat onemogočen pravočasen prevoz. Pri tem smo praktično nemočni. K boljši preskrbljenosti lahko prispevamo le s čim bolj racionalno porabo in vsakodnevnim spremljanjem zaloga, ki pa so v kritičnih obdobjih za preskrbo tudi omejene na najmanjšo možno mero.

S tem prispevkom sem hotel opozoriti le na nekatere glavne in trenutno večje težave pri oskrbi Iverke. To pa še zdaleč niso vse težave. Naj pri tem omenim samo rezervne dele, katerih uvoz je otežkočen, na domačem trgu pa ni vedno vsega in pravočasno na voljo. Znanje so tudi težave z nabavo melaminske folije (posebno dezeni) za oplemenitenje iverčnih plošč. Vse te težave pa se da zadovoljivo reševati ob pravočasnem in polnem prizadevanju delavcev Iverke, Bresta in naših poslovnih partnerjev.

A. Drobnič

VIŠJEŠOLSKI ŠTUDIJ V CERKNICI BO

Poročali smo že o nameravanem organiziranju višješolskega študija lesarstva v Cerknici, o zbiranju kandidatov ter o dogovarjanju s fakulteto in izobraževalno skupnostjo lesarstva, in obljubili, da bomo o tem še kaj povedali.

Organi posebne izobraževalne skupnosti so dali takšnemu izobraževanju vso podporo, obenem pa zahtevali, naj se pri tem študiju zagotovi tudi ustrezna kvaliteta.

6. oktobra je bil na Brestu opravljen vpis. Vpisalo se je 28 Brestovih delavcev, trije delavci iz temeljnih organizacij Javorja in en delavec učitelj praktičnega pouka iz Postojne. Nekaj kandidatov pa je znova pretehtalo svoje sposobnosti in možnosti ter odstopilo. Predavanja bo obiskovalo tudi sedem Brestovih delavcev, ki še nimajo izpolnjenih vpisnih pogojev (praksa, sprejemni izpiti).

V tem času se je oglašila delavska univerza iz Postojne, češ kako to, da Brest organizira višješolski študij, ko pa ni registriran za takšno dejavnost. V odgovor je zadostovalo pojasnilo, da študij organizira fakulteta v Ljubljani, le izvajajo izven svojega sedeža ter se tako približuje študentom in tako znižuje stroške študija delavcem.

Začetek predavanj je bil načrtovan za drugo polovico oktobra, toda zaradi časovne obremenitve predavateljev je prestavljen v prvo polovico novembra.

Sveti za kadrovske zadeve po temeljnih organizacijah pa v teh dneh sklepajo o dodelitvi pomoči pri študiju ob delu, kajti po novem samoupravnem sporazumu o izobraževanju je to v njihovi pristojnosti.

Tudi tale zločaj bukovih desk je vse dražji

Čedalje višje cene

NABAVA BUKOVINE ZA MASIVNE ELEMENTE

Začela se je nova sezona za nabavo bukovine žaganega lesa. Lastnosti bukovine namreč zahtevajo, da je praviloma čas sečnje od 15. avgusta do 1. aprila. To se pravi, da bukovine za žaganje ne bi smeli sekati med njeno vegetacijo. Razrez hlobov v deske pa naj bi bil od 1. septembra do 31. maja.

Z upoštevanjem teh zakonitosti bi si zagotovili mnogo kvalitetnejši žagan les in če prištejemo še čas naravnega sušenja, nam vse to narekuje sezonsko nabavo.

Skladišča v naših temeljnih organizacijah so bila v tem letu zadovoljivo oskrbovana. Večina naših dobaviteljev trenutno nima na zalogi bukovine hlobovine, vendar nam zagotavljajo, da jo bodo dobili in nam našagali želene dimenzije. V zadnjem času je čutili vse večje povpraševanje po bukovem lesu, posebno v debelinah 32, 60 in 70 milimetrov.

Na splošno je opaziti, da je vsako leto manj kvalitetnega lesa, namenjenega za prodajo na domačem trgu. Naj omenim nekaj razlogov:

- znatno višje cene za izvoz,
- pomanjkanje deviznih sredstev,
- žagarski obrati vse več predeležajo v elemente za izvoz,

— porast lastne porabe za masivno pohištvo.

Da bi v prihodnje zagotovili potrebne količine bukovine lesa ustreznih dimenzij, si moramo prizadevati za:

- stalno iskanje novih dobaviteljev (druge republike);
- nabavo hlobov za razrez na lastnih obratih;
- na daljše obdobje načrtovati rabo elementov (friz).

V devetih mesecih letošnjega leta je bilo nabavljenih kar 8500 kubičnih metrov bukovine lesa; od tega je kupljeno v Sloveniji 67 odstotkov, v drugih republikah 8 odstotkov; razžagano doma 25 odstotkov (Žagalnica in Jelka).

V strukturi cene postaja vse pomembnejša postavka cena prevoza, ki znaša že do 15 odstotkov cene blaga. To nam je narekovalo, da smo od nekaterih dobaviteljev preusmerili prevoz po železnici, ki je znatno cenejši.

V avgustu je stopil v veljavo tudi nov cenik za žagan les vseh vrst; za bukev je cena višja za 24,5 odstotka. Ob stalnem naraščanju potreb po bukovem lesu je nenehno čutili pritisk na povišanje cen. V obdobju enega leta je cena v povprečju narasla za indeks 114.

Vse to nam narekuje, da si moramo kar najbolj prizadevati za čim racionalnejše trošenje lesa, ki postaja vse bolj iskan in je vedno dražji.

I. Intihar

PRIPRAVE NA LETOŠNJE VOLITVE

Decembra bomo volili

V decembru bo potekel dveletni mandat delegatom v organih upravljanja delovne organizacije, temeljnih organizacij in delovne skupnosti in bomo tako spet volili nove delegate v vse naše samoupravne organe za naslednjo mandatsno dobo.

V vsaki temeljni organizaciji in v delovni skupnosti so se do 20. oktobra na razširjenih sejah izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata skupaj z osnovno organizacijo zveze komunistov in mladine evidentirali kandidati za samoupravne organe temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti in v samoupravne organe delovne organizacije.

Istočasno so bili evidentirani tudi kandidati za nova vodstva v vseh družbenopolitičnih organizacijah. Lista evidentiranih kandidatov je objavljena na vseh oglasnih deskah v temeljnih organizacijah oziroma v delovni skupnosti, in sicer za deset do štirinajst dni.

V začetku novembra bo delavski svet delovne organizacije razpisal volitve, ki naj bi bile v času od 10. do 15. decembra, in bo istočasno imenoval tudi vse volilne organe.

Po razpisu volitev bo izvršni odbor osnovne organizacije sindikata v vsaki temeljni organizaciji oziroma v delovni organiza-

ciji sklical po sindikalnih skupinah kandidacijske konference. Te konference je treba opraviti najpozneje petnajst dni pred dnevom volitev in na katerih bodo delavci določili listo kandidatov za delegate v vse samoupravne organe.

Sprejeto kandidatno listo je treba najkasneje deset dni pred dnevom volitev poslati volilni komisiji. Tej listi je treba priložiti tudi pismeni pristanek vsakega kandidata, ki je bil predlagan, da sprejme kandidaturu.

Sprejeto kandidatno listo razglasi najpozneje pet dni pred dnevom volitev volilna komisija na oglasnih deskah.

Ce želimo, da bodo volitve uspešno potekale in da bomo imeli v prihodnjem mandatsnem obdobju kar najbolj delavne in učinkovite samoupravne organe, moramo vsi delavci kar najbolj zavzeto sodelovati že v poprejšnjem postopku, saj je to pravica in hkrati dolžnost vseh delavcev.

A. Percič

Skladišče surovin na naši IVERKI

Priloga: OBZORNİK ZA OBČANE

DELO KOMUNISTOV IN NJIHOVIH OSNOVNIH ORGANIZACIJ
PO 8. SEJI CK ZKS

Predvsem v svojih delovnih okoljih

Centralni komite slovenskih komunistov je na svoji 8. seji razpravljala o nalogah pri uresničevanju gospodarske stabilizacije ter kritično ocenila svojo dejavnost in dejavnost članov, organizacij in organov zveze komunistov. Pri tem je poudarila, da sprejeti program dolgoročne gospodarske stabilizacije že celovito opredeljuje smer za dejavnosti vseh družbenih sil ter odpira perspektivo gospodarskega in družbenega razvoja Jugoslavije.

Ko poskušamo iz velikega števila pomembnih sklepov in stališč ter sprejetih usmeritev izluščiti za dejavnosti v posameznih delovnih okoljih najpomembnejše, je prav, da izhajamo iz sklepne besede predsednika centralnega komiteja Andreja Marince na 8. seji in ob tem poudarimo: Seje ne moremo jemati le kot preloma z obdobjem nekega liberalizma in liberalne politike, temveč predvsem kot bistveno fazo v prizadevanjih zveze komunistov in družbe za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije, torej programa, ki smo ga sprejeli v najodgovornejših organih v federaciji. Istočasno pa mora ta seja pomeniti tudi mobilizacijo vseh organiziranih subjektivnih sil za cilje našega delavskega razreda in delovnih ljudi.

Temu cilju je bila prilagojena že široka javna razprava, v kateri je sodelovalo veliko število komunistov in osnovnih organizacij, kar pomeni, da so že priprave na sejo komuniste spodbudile tudi k izpolnjevanju sklepov in usmeritev. Poudariti je potrebno, da so cilji in interesi zveze komunistov hkrati tudi cilji in interesi delavskega razreda in de-

lovnih ljudi tako, da v sistemu naše socialistične in politične demokracije prevzamejo oblast v svoje roke. Le tako bo zveza komunistov ohranjala svojo avantgardno vlogo ter opravila poslanstvo komunistov v našem sistemu in naši družbi.

Na seji je bilo poudarjeno, da smo v zadnjem času dosegli nekatere uspehe: kakovostno rast industrijske in kmetijske proizvodnje, povečanje izvoza na konvertibilno področje, večjo usklajenost celotne porabe z realnimi dohodkovnimi možnostmi ter ustreznejše razporejanje dohodka. Še vedno pa ne objavljamo bistvenih vzrokov za sedanje gospodarske in družbene razmere, ki se kažejo v inflaciji, padanju življenjskega standarda ter zagotavljanju zunanje in notranje likvidnosti.

Pri opredelitvi nalog in na podlagi programa dolgoročne gospodarske stabilizacije pa moramo komunisti uresničiti predvsem (posebej omenjam zadolžitve komunistov v združenem delu) in delovnih organizacijah moramo poiskati notranje rezerve in se opreti na lastne sile, tako da bomo dali pobude in se v delav-

skih svetih in sindikatih zavzemali za to, da bodo poslovodni organi in strokovni delavci predložili organom upravljanja ustrezne strokovne predloge za:

— takojšnje preverjanje uresničevanja proizvodnih in izvoznih načrtov ter ustrezno oblikovanje planov za leto 1984;

— pregled dinarskih in deviznih obveznosti in terjatev ter priprava neposrednih programov za njihovo izpolnjevanje;

— samoupravno povezovanje delovnih organizacij ter združevanje dela in sredstev za skupni izvoz ter razporejanje tako pridobljenih deviz;

— izboljšanje samoupravne organiziranosti ter krepitev svobodne menjave dela znotraj organizacij združenega dela;

— polna izraba proizvodnih zmogljivosti in tehnologije za varčevanje z reprodukcijskim materialom in energijo ter za takšno organiziranost in upravljanje procesov dela, ki bosta podrejena zahtevam po nemoteni proizvodnji ob boljši izrabi delovnega in obratovnega časa;

— bolj učinkovito uvažanje znanja ter razvijanje inovacijske dejavnosti ob povezovanju s strokovnimi in raziskovalnimi organizacijami;

— usmerjanje dela akumulacije za združevanje sredstev, ki naj omogočajo odpiranje novih delov-

S svečane seje občinske skupščine ob našem prazniku

nih mest, produktivno zaposlovanje ter povečevanje realnega dohodka;

— hitrejše in doslednejše uveljavljanje družbenih meril za uresničevanje kadrovske politike.

To so tiste ključne usmeritve, ki so jih dolžni komunisti v organizacijah združenega dela uresničiti. Pri tem je potrebno zagotoviti, da postane program dolgoročne gospodarske stabilizacije temelj za idejnopolične diferenciacije med komunisti. Ob uveljavljanju tovariške kritike in samokritike morajo organizacije in člani zveze komunistov v demokratičnem postopku oceniti odgovornost in izreči vzgojno politične ukrepe, z izključitvijo vred,

vsem tistim članom, ki sprejetih usmeritev, nalog in programa dolgoročne stabilizacije ne bodo uresničevali; če gre za člane organov zveze komunistov in drugih družbenih ustanov, pa tudi začetni postopek za njihovo razrešitev oziroma odpoklic.

Centralni komite svojim članom tudi nalaga, da pri uresničevanju programa dolgoročne gospodarske stabilizacije stalno delujejo med komunisti v osnovnih organizacijah, spremljajo njihovo dejavnost, jo spodbujajo in usmerjajo ter centralnemu komiteju poročajo o doseženih rezultatih oziroma o ovirah in nasprotovanjih. To pa je pomembna novost.

D. Frlan

LETOŠNJA PRAZNOVANJA OBČINSKEGA PRAZNIKA

Vrsta uspelih prireditev

V zadnjem času obsega okvir praznovanja občinskega praznika 19. oktobra že krog stalnejših prireditev manifestativnega značaja. Ob njih pa se pojavljajo še priložnostne slovesnosti, ki največkrat obeležujejo delovne jubileje. Tako je bilo tudi letos.

Letošnje praznovanje občinskega praznika, ki je bilo že dvajseto po vrsti, se je pričelo 24. septembra s slovesno počastitvijo 40-letnice ustanovitve Bračičeve brigade in Notranjskega odreda pri gradu Snežnik, nadaljevalo pa se je s teniškim turnirjem v Dovcah in prvenstvom osnovnih šol za prehodni pokal kolesarskega kluba Gradišče iz Cerknice. Ta prireditve si je že zagotovila stalnost in se bosta njena kvaliteta ter razsežnost še povečali; podobno pa obljublja privrženci belega športa, da bo tudi teniški turnir postal tradicionalen in da bo kvaliteten rasel.

Delegati zborov občinske skupščine ter vodstev družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti so počastili občinski praznik s slovesnim zasedanjem. Na izredno prijetni slovesnosti je bil slavnostni govornik predsednik skupščine občine Cerknica Edo Lenarčič, ki je v svojem govoru prikazal zadnje pridobitve družbenopolitične skupnosti, nato pa poudaril nekatera področja oziroma naloge, ki jih bo treba v prihodnje doobra opredeliti in uresničevati. Na zasedanju so bila podeljena priznanja združenega dela tri priznanja občine Cerknica »19. oktober«, šest posameznikov je prejelo plakete občine Cerknica, izročeni pa sta bili tudi dve visoki državni odlikovanji.

Posebno slovesne trenutke na tej prireditvi je predstavljala obeležitev 40-letnice proglasitve Staneta Semiča-Dakija za narodnega heroja. Stane Semič-Daki, naš rojak, legendarni partizanski komandant in častni občan občine Cerknica, ki je ob tej priložnosti prejel posebno darilo — leseno skulpturo, je v zahvalnih besedah potrdil, da bo ostal tak-

šen, kot je — naš Daki. Svečanost je sklenil kulturni program, ki so ga izvajali moški pevski zbor Tabor iz Cerknice in pionirji cerkniške osnovne šole s samonjim lastno neposrednostjo in prisrčnostjo.

Občinski praznik je hkrati tudi krajevni praznik krajevne skupnosti Loška dolina, ki je letos praznovanje združila s svojim največjim delovnim kolektivom — Kovinoplastiko. To praznovanje je bilo v znamenju nove delovne zmage, saj so delavci Orodjarne odprli nove proizvodne prostore, ki jim bodo omogočili proizvodnjo programsko in tehnološko zahtevnejših izdelkov z malo vložnega materiala in energije ter ob uporabi več znanja in dela, kar ta kolektiv že ima.

Mercator — Kmetijska zadruga iz Cerknice je v okviru praznovanja slavila 35 let svojega delovanja in ob tej priložnosti na slavnostni seji zadržnega sveta podelila priznanja svojim najzaslužnejšim kooperantom. Glasbena šola Frana Gerbiča pa je obeležila 25-letnico svojega delovanja na slavnostni seji sveta šola.

le in jubilej poživila s priložnostnim koncertom.

Na praznik, 19. oktober, so se sestali predstavniki gospodarstev pobratenih občin Cerknica in Čabar in na delovnem srečanju ugotovili, da so medsebojne vezi dobre, da pa je še cela vrsta možnosti oziroma področij, na katerih se odnosi med gospodarstvom lahko še poglobijo oziroma povsem na novo razvijajo.

V okviru letošnjih praznovanj občinskega praznika je bil tudi razgovor o doseženih rezultatih v razvojni poti krajevne skupnosti Cajnarje-Zilce z opredelitvijo nekaterih nalog v prihodnjem razvoju te manj razvite krajevne skupnosti. Udeleženci razgovora so nato obeležili začetek del na vodovodu Osredek in zaključek del na elektro omrežju Korošče in Koščaki, ki že oziroma bosta pomenili veliko pridobitev za kraje tega predela cerkniške občine.

Letošnja praznovanja je zaključil tradicionalni množični pohod na Slivnico, ki je bil letos že petič. Številni naši občani ter člani Slovenskega planinskega društva iz Trsta in planinci iz Domžal, ki so se šli na Slivnico, so v prijetnem srečanju sklenili nova poznanstva in prijateljstva ter si nabrali novih delovnih moči.

A. Pavlič

LETOŠNJA OBČINSKA PRIZNANJA

Tudi ob letošnjem občinskem prazniku so bila na slovesni seji vseh zborov občinske skupščine podeljena priznanja in plakete zaslužnim delovnim kolektivom in posameznikom.

PRIZNANJA OBČINE CERKNICA »19. OKTOBER« so letos dobili:

— MERCATOR — KMETIJSKA ZADRUGA CERKNICA — za dosežene uspehe v 35-letnem delovanju in za pomembne rezultate na področju organiziranja združenih kmetov;

— BREST CERKNICA — TOZD MASIVA MARTINJAK — za dosežene rezultate na področju proizvodnje in pomembne uspehe na področju izvoza pohištva;

— GLASBENA ŠOLA FRAN GERBIČ RAKEK — za uspešno 25-letno delovanje in za dosežene uspehe pri vključevanju v družbeno življenje.

PLAKETE pa so dobili: ANTON KEBE, FRANC KRANJC, LUDVIK LAVRIČ, VLADO MALNAR, JOŽE MLAKAR in ANTON OBREZA za dolgoletno družbenopolitično delovanje in za pomembne uspehe, dosežene v samoupravnih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih in občini, za uspešno povezovanje združenega dela s krajevno skupnostjo in za pomemben prispevek k izpolnjevanju tehnoloških postopkov v proizvodnji.

Na slovesni seji sta bili podeljeni tudi dve državni odlikovanji. Predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije je za posebne zasluge na področju javnega delovanja, ki pomeni prispevek k splošnemu napredku države, odlikovalo z REDOM REPUBLIKE S SREBRNIM VENCEM FRANCA MEKINO in ALOJZA ZAKRAJŠKA.

Veliko neracionalnosti je tudi v krajevnih skupnostih. Številnim željam in ambicijam za razvoj in komunalno urejanje na tej stopnji produktivnosti in dohodka, ki ga dosegamo, nismo kos. Nič se ne bo zgodilo, če bomo za nekaj let odložili in bolj domislili in pripravili različne negospodarske investicije in če bomo v občinah in v republiki materialno prisiljeni smotrnejše ravnati in se tudi ustrezno samoupravno organizirati. Nič slabega ne bo, če bomo uspešno udarniško delo krajanov v vaških krajevnih skupnostih pri urejanju vodovodov, cest, igrišč na ustrezen način posnemali tudi v mestnih naseljih.

Andrej Marinc na 8. seji CK ZKS

JUBILEJ GLASBENE ŠOLE FRANA GERBIČA

Četrto stoletje uspešnega dela

Ob letošnjem občinskem prazniku je tudi glasbena šola Frana Gerbiča praznovala svoj jubilej — 25-letnico ustanovitve glasbene šole.

Leta 1958 je takratni občinski ljudski odbor Cerknica sprejel sklep o ustanovitvi glasbene šole s sedežem na Rakeku. Ta sklep je bil sprejet na pobudo društva prijateljev mladine na Rakeku.

Takratni pogoji za delo glasbene šole so bili zelo skromni. Ni bilo niti instrumentov niti primernih prostorov, pedagogi pa so se vozili iz Ljubljane in Postojne. Z izredno zavzetostjo organizatorjev in pedagogov pa so bili ustvarjeni pogoji za pospešen razvoj glasbene šole, ki je tako postala nepogrešljiv dejavnik v kulturnem življenju naše občine. Že leta 1960 je pričel z delom oddelk glasbene šole v Cerknici, leta 1963 oddelk glasbene šole v Starem trgu in leta 1965 oddelk v Novi vasi. Tako je bila mreža glasbenega šolstva v naši občini popolna.

Leta 1962 se je naši glasbeni šoli pridružil še oddelk glasbene šole v Logatcu, ki je deloval do leta 1967. Glasbena šola se je takrat zaradi medobčinskega značaja preimenovala v Notranjski zavod za glasbeno vzgojo.

Leta 1963 se je glasbena šola poimenovala po skladatelju in pedagogu Franu Gerbiču. Ob tem moramo povedati, da je bil cerkniški rojak Fran Gerbič prvi ravnatelj Glasbene matice v Ljubljani.

Glasbeno šolstvo je na Slovenskem v povojnih letih doživelo velik razvoj. Druga za drugo so se ustanovljale glasbene šole in tako ima danes vsaka naša občina glasbeno šolo. S tem pa so se pojavile tudi težave, bodisi kar zadeva pedagoški kader, bodisi šolske prostore in ne nazadnje tudi finančna vprašanja. Za reševanje vseh teh zadev so bili potrebni izredni naporji družbenih dejavnikov, pa tudi delavcev glasbenih šol.

Danes ima glasbeno šolstvo jasno začrtano pot. Vzgojno izobraževalno delo glasbenih šol se v glavnem odvija v treh smereh:

— vzgoja glasbenikov-amaterjev, ki bodo sposobni sodelovati v različnih glasbenih ljubiteljskih skupinah,

— vzgoja poslušalcev glasbenih umetnin, ki bodo obenem nosilci zanimanja za glasbeno kulturo, in

— vzgoja kadrov, ki bodo poklicno nadaljevali študij glasbe na srednjih, višjih in visokih glasbenih šolah.

V petindvajsetih letih je našo glasbeno šolo obiskovalo nad 1650 učencev. Od teh jih že doberšen del deluje na področju ljubiteljske glasbene dejavnosti. Tudi vzgoja kadrov za potrebe pihalnih orkestrrov je dala odlične rezultate, saj v obeh naših pihalnih orkestrih deluje že vrsta mladih glasbenikov. To je vsekakor posledica samoupravnega sporazuma, sklenjenega pred nekaj leti med glasbeno šolo ter

pihalnima orkestroma Cerknica in Kovinoplastike Lož.

V poklicni študij glasbe je bilo v teh letih usmerjenih 28 učencev. Da bi zadostili potrebam po teh pedagoških delavcih v glasbenih in osnovnih šolah, smo v planskih dokumentih naše šole predvideli potrebo do leta 1985. Tako se sedaj izobražuje v vzgojno izobraževalnem programu glasba-ples sedem naših učencev, ki bodo zapolnili vrzel v pomanjkanju glasbenih pedagogov v naši občini.

V kulturnem življenju naše občine je delež glasbene šole nedvomno pomemben, saj sodeluje s svojimi učenci-solisti in ansambli skoraj na vseh prireditvah in proslavah. V tem svojem delovanju je glasbena šola najtesneje povezana z osnovnimi šolami, družbenopolitičnimi organizacijami in društvi.

Pomembno je tudi sodelovanje z RTV Ljubljana, kjer vsako leto posnamemo samostojen program. Glasbena šola redno sodeluje tudi na vseh revijah mladih glasbenikov v organizaciji društva glasbenih pedagogov. Na republiških tekmovanjih učencev in študentov glasbe smo dobili dve nagradi, in sicer tretje mesto za violino in šesto mesto za klavir.

Ce upoštevamo dejstvo, da danes obiskuje glasbeno šolo 183 učencev, smo lahko prepričani, da bomo tudi v prihodnje lahko še bolj številno sodelovali na teh najpomembnejših prireditvah.

Za svoje dosedanje delo je glasbena šola prejela vrsto priznanj in pohval. Med drugim je leta 1972 prejela priznanje Osobodilne fronte slovenskega naroda, leta 1978 posebno priznanje kulturne in izobraževalne skupnosti občine Cerknica ter v letošnjem, jubilejnem letu, najvišje občinsko priznanje »19. oktober«.

Naj končam z mislijo predsednika skupnosti glasbenih šol Slovenije prof. Matije Tercelja ob jubileju naše glasbene šole:

»Gotovo je bilo težko začeti z glasbeno dejavnostjo, ki je imela malo tradicije — toda mnogo zanimanja mladega rodu in tudi starejših. Z neumornim delom glasbenih pedagogov in njihovih učencev ter s podporo mnogih ljubiteljev te lepe umetnosti si je glasbena šola dobila svoje mesto v občini. S svojim razvijanjem in kvalitetnim delom se je tako vrasla v občino, da je ni mogoče več pogrešati. Mislim, da tudi v cerkniški občini prihajajo do spoznanja, da ni dobro investirati samo ZA človeka, temveč tudi V človeka! V imenu slovenskih glasbenih šol bi se rad zahvalil za razumevanje in podporo glasbeni šoli Frana Gerbiča in dal priznanje vsem družbenim dejavnikom občine Cerknica. Čestitam vsem učiteljem glasbene šole k njeni 25-letnici in jim želim tudi vnaprej veliko glasbenih uspehov.«

M. Rebolj

Klic nepotvorjene narave

Že v septembrski številki Obzorika smo nekaj zapisali o letošnjem bivanju naših tabornikov v Breginjskem kotu. Tokrat naj zapis sklenemo z željo, da bi se čimveč občanov malce nadrobneje seznanilo z dejavnostjo, ki jo premalo poznamo.

Letos je praznoval poletje v lepo urejenem taboru oddela Jezerska ščuka 80 tabornikov; od tistih najmlajših, ki so komaj »absolvirali« malo šolo, do nekaterih mož in žena »v najlepših« letih. Največ je bilo vendarle osnovnošolske mladine, medtem ko so vodniki in vodnice skoraj vsi od kraja srednješolci.

Prav o teh je treba povedati dobro besedo, saj na njihovih ramah leži skoraj vse neposredno delo, vsi strokovni in vzgojni vplivi na mlade tabornike. In treba je priznati, da ima cerkniški odred v tem času ne le dobre, pač pa odlične vodnike, katerim človek z veseljem in brez skrbi prepusti svojega otroka v taborniško »obdelavo«.

To so danes še srednješolci; jutri lahko pričakujemo iz njih najboljše teritorialce in tudi odlične vojaške starešine. Polni so domiselnosti in samoiniciativnosti.

ve, polni znanja in iznajdljivosti, polni tudi delavljivosti in lepih odnosov do mladih, ki so jim zaupani. Zato jih je treba podpreti. Treba jim je omogočiti, da bodo svoje delo nadaljevali in bogate izkušnje pronašali na mlajše tabornike, na nove vodnike in vodnice.

Ker so vsi skupaj skromni ljudje, ne potrebujemo veliko: predvsem moralno spodbudo in kdaj kakšno finančno in materialno injekcijo, ki jim bo omogočila vzdrževati in obnavljati dokaj skromno gospodarstvo, ki ga imajo — šotore, opremo za kuhinjo in prvo pomoč in morda še kaj. Večina njihove sedanje opreme je močno dotrajana: preživela je doslej osem večjih in celo vrsto tekmovalnih in demonstracijskih taborjenj; njihov fond so osiromašile tudi solidarnostne akcije, saj so cerkniški taborniki zmeraj izdatno pomagali, pa naj je šlo za Breginj, za Banjo Luko ali za Črno goru... Tudi to je ena izmed številnih taborniških vrednot — humanost in solidarnost.

Starejši taborniki smo v Podbeli o tem precej razmišljali. Številčnost članstva narašča in se razrašča po vsej občini. Naše počitnice so bile gotovo najcenejše in po vsebini nedvomno najbogatejše. V časih, kakršni so, in kot se nam še obetajo, bo tak način letovanja gotovo še privlačnejši za mnogo mladih, ki si ne bodo mogli privoščiti česa dražjega. Morda tudi sindikalne priklovice ne.

Kaj če bi delavski sveti ali izvršni odbori sindikatov namenili tabornikom kak milijonček za nove šotore, kakor je za zgled že storil Novolit na Blokah. Kaj če bi občinski štab teritorialne obrambe kaj močnejše prisluhnil tej organizaciji, katere dejavnost mu je tako neverjetno sorodna? Z malo razumevanja in prisluha težnjam in težavam sodobne mladine lahko v kratkem času veliko naredimo. Saj gre za naše ljudi. Za njihovo telesno, duševno in idejno zdravje.

J. Praprotnik

Slavnostni koncert ob jubileju

NA ROB STABILIZACIJSKIM UKREPOM NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA

Marsikaj nedomišljenega

Pred dobrim letom je strokovni svet SR Slovenije za vzgojo in izobraževanje sprejel smernice za delo osnovnih šol. Le-te naj bi uzakonile pozitivno prakso nekaterih osnovnih šol, ki so na lastno pobudo ter s pomočjo širše družbene skupnosti vpeljale marsikatero spremembo in novosti, ki naj bi bile sedaj obveznost in dolžnost vseh šol v naši republiki. Lahko rečemo, da so smernice odprle pot organizacijski in vsebinski preobrazbi osnovnih šol.

Osnovna šola naj bi v svoje delo vnašala elemente celodnevne šole, se pravi, naj bi širila obseg interesnih dejavnosti, izvajala reaktivne odmore, skrbela za boljše prehrano učencev, s svojim življenjem in delom naj bi se tesno povezovala s svojim okoljem. Spremenili so se učni načrti za nekatere predmete oziroma razrede. V tem šolskem letu že poteka pouk od 1. do 3. razreda po novem programu.

Med novosti sodijo tudi kulturni in naravoslovni dnevi ter dnevi, namenjeni družbeno koristnemu in proizvodnemu delu.

Pisanje podrobnih učnih načrtov je padlo na ramena učiteljev. Koliko dragocenega časa bo to pedagoškim delavcem vzelo! Kljub številnim ustanovam, še posebej zavoda za šolstvo, so šole pri tako odgovorni nalogi ostale same. Mnogo koristneje bi bilo, da bi namesto zamudnega pisanja in prepisovanja (kako nespametno obremenjevanje učiteljev) namenili čas za neposredno delo z otroki.

Spremenjeni učni načrti, vnašanje svežih vsebin in dogodkov terjajo od učitelja še večjo strokovno širino in družbeno razgledanost, kar ga sili v nenehno lastno izobraževanje in izpopolnjevanje.

Reforma torej nalaga učiteljem nove obveznosti, vse zahtevnejše naloge. Če bodo zastavljeni smotri in cilji doseženi, je odvisno predvsem od učiteljev. Šola živi in pada z učiteljem. Ta stara pedagoška ugotovitev je bila v življenju že mnogokrat potrjena. In prav zato je še toliko bolj nerazumljiv predlog o povečani učni obveznosti. Ali predlagatelj (republika izobraževalna skupnost) ne ve, da tudi učitelji, kot vsi delavci v združenem delu, opravijo letno 2184 ur, delajo torej povprečno 42 ur na teden? Ali se jim bo zmanjšalo drugo delo; morebiti administrativno in dokumentacijsko? Ker v predlogu te možnosti ni razbrati, lahko sklepamo, da gre resnično za povečanje delovne obveznosti. Prosvetni delavci so pripravljeni delati tudi več kot 42 ur tedensko, če bodo to storili tudi drugi.

Marsikatero delo je razvoj znanosti in tehnologije poenostavil, olajšal; vzgojno izobraževalno delo pa postaja iz leta v leto zahtevnejše. Ne le da se množijo naloge, tudi otroci prihajajo v šolo vse manj socializirani. Pri učencih se pojavljajo vedno bolj moteče oblike vedenja, kot so agresivnost, predrznost, nedelavnost. Vzroke za to pripisujemo predvsem družini, ki je zaradi drugačnega načina življenja in

preobremenjenosti njenih članov v svoji vzgojni funkciji popustila.

Res pa je tudi, da družina, šola in drugi dejavniki, na primer družbeno okolje, družbenopolitične organizacije in skupnosti, združeno delo, množična občila, ki vplivajo na vzgojo mladega rodu, ne delujejo usklajeno, včasih celo nasprotujoče. Zato je šola kljub velikim prizadevanjem na nekaterih vzgojnih področjih še posebej pri oblikovanju moralnih vrednot, premalo učinkovita.

Mladina vse manj ceni znanje kot vrednoto, za katero bi se bilo vredno potegovati. Učence je potrebno nenehno spodbujati k učenju. Vse več je tudi takih, ki imajo nižji učni uspeh, kot so njihove zmožnosti. Učitelja razveseljuje njihov uspeh, ga notranje osrečuje in mu vliva voljo do dela. Tega notranjega zadovoljstva pa je vse manj, kar ga poleg slabega družbenega vrednotenja dela nezadovoljnega.

Prav zato je fluktuacija učiteljev večja kot pri drugih poklicih. Vzgojno izobraževalno delo terja veliko mero potrpežljivosti in uspešno bo le, če bo učitelj dobro poznal učence. Osnovno je, da pozna učenčev osebno, njegov značaj, temperament, potrebe, interese. Vedeti mora, kaj dela otrok v prostem času. Vsak učenec je svet zase, zato naj bi bila pouk in vzgojno delo individualizirana in diferencirana.

To pa je še nekako mogoče le v oddelkih do 25 učencev. Kako lahko razumemo zahtevo, da naj bo v oddelkih po 36 učencev? Ali lahko temu sploh rečemo varčevanje, če se pri tem dela pedagoška škoda? Ali ne bi olajšali učiteljem dela pri pripravi na učne ure? Koliko časa izgubi, ko pripravlja učne pripomočke, ki bi se jih dalo industrijsko izdelovati? Če priprave ne bi terjale toliko časa, bi lahko razmišljali o večji učni obveznosti pedagoških delavcev.

Razumemo, da zaostrene gospodarske razmere zahtevajo varčevanje tudi v šolstvu. Toda ne pozabimo, da smo pri vzgojno izobraževalnem delu varčevali že takrat, ko o stabilizaciji še slišali nismo.

Kako naj načrtujemo svoje delo? Morda v skladu s smernicami, ki so, naj povem še enkrat, obvezne, ali v skladu z vse manjšimi možnostmi? Naj pobiramo prispevke za interesne dejavnosti, podaljšano bivanje, fakultativni pouk? Če bi bilo temu tako, potem skoraj ne moremo več govoriti o demokratičnosti šolstva.

Ali ne bi raje počistili z nepotrebnimi administracijo in birokracijo?

(Konec na 7. strani)

Zapoznalo: Zelški koncerti (New Swing quartet). O kulturi pri nas pa sicer noče nihče pisati?

PROIZVODNJA, ORGANIZACIJA IN OBVEZNOSTI V TOZD GABER

Odpraviti moramo vrsto slabosti

Naša temeljna organizacija je v prvem polletju poslovala na meji rentabilnosti in ekonomičnosti, čeprav bi ga morala zaključiti z izgubo, ker ni bil opravljen poračun s TOZD Pohištvu za nekatera kooperacijska dela. Zato je vprašljivo tudi poslovanje v prvih devetih mesecih. Po prvih internih izračunih poslovanja je predvidena manjša izguba, ki bo nastala zaradi neplačanih terjatev in zveznih stimulacij za izvoženo blago.

Zaradi vseh naštetih dogajanj je bil v temeljni organizaciji izdelan interni sanacijski program, iz katerega so razvidni vzroki za takšno poslovanje, in program za izboljšanje stanja.

Glavni vzroki za slabe rezultate poslovanja so:

— povečanje vhodnih cen materialov,

— prepozno povečanje cen naših izdelkov,

— večja usmeritev v izvoz in doseganje slabših cen v izvozu,

— slaba oskrba z materiali predvsem iz kooperacije, kar ima za posledico slabo organizacijo dela v proizvodnji.

TEŽAVE S CENAMI

Neizpodbitno je dejstvo, da bodo cene materialov še naprej naraščale. V prvih osmih mesecih so se cene osnovnih materialov za proizvodnjo kuhinj v naši temeljni organizaciji povečale za približno 40 odstotkov. Za ilustracijo naj omenim, da znaša to povečanje cen materialov v primerjavi s porabo enakih materialov v preteklem letu od 5 do 6 milijard dinarjev.

Izhod iz tega labirinta naraslih cen materialov vidimo predvsem v dolgoročnem povezovanju s temi proizvajalci materialov, predvsem na osnovi dohodkovnih odnosov. V nekaterih primerih je možnost tudi za skupen izvoz oziroma skupno nastopanje na zunanjem trgu. Prvi poskusi takšnega povezovanja, ki ga ureja posebni samoupravni sporazum o pospeševanju izvoza, so že začeli, vendar samo v okviru naše delovne organizacije. V naslednjem letu pa moramo za tak način poslovanja pridobiti tudi druge delovne organizacije.

Cene materialov so se torej povečale, cene naših končnih izdelkov pa so mirovale, ker je v tem času veljal zakon o zamrznitvi cen. Zato smo cene našim izdelkom povišali šele v avgustu. Proizvodnja pa je v tem času izdelala manj izdelkov za domači trg, kot je bilo naročil. Zato imamo pri odpremi kuhinj dvomesečen zamik. Ta zamik pa vpliva na rezultat poslovanja, saj se bo vpliv višjih cen naših izdelkov poznal šele v novembru in decembru. Kljub tako poznemu povečanju cen našim izdelkom izračuni kažejo, da bomo do konca leta rezultat izboljšali in zaključili leto z majhnim ostankom dohodka.

Iz izkušenj vidimo, da moramo hitro ukrepati in imeti nekatere programe izdelkov vedno v rezervi za zapolnitev proizvodnje in prodaje. Za prihodnje leto moramo izdelati realne letne plane in pri tem upoštevati predvideno inflacijo in realne cene materialov. Večji poudarek moramo dati izdelkom za kooperacijo ozi-

roma del proizvodnih zmogljivosti usmeriti za zunanje kooperante in z njimi skleniti pogodbo oziroma samoupravni sporazum, ki naj opredeljuje drseče cene glede na višje cene materialov, ki jih bomo vgrajevali v izdelke za kooperante.

NAŠ IZVOZ

V tem letu imamo na osnovi sedanjih tehnoloških možnosti večjo izvozno usmerjenost. Naša temeljna organizacija se namreč uvršča med pretežne izvoznike. Če pa hočemo še naprej ostati izvozniki, se moramo organizacijsko in tehnološko pripraviti za izvozne kvalitete in kratke dobavne roke za posamezna tržišča.

To pa pomeni, da moramo standardizirati sestavne dele kuhinjskih omari, ki bodo enake za domači trg in za izvoz. Pogoj za takšno organiziranost pa je nekoliko večji uvoz predvsem lepila za robno lepljenje folije in robne folije. S tem bomo premagali začetniške težave pri hitrem kompletiranju za izvoz in za domači trg.

Izvoz naj v naslednjem letu temelji na dosedanjih kupcih, tako da nekatere kupce, ki naše izdelke slabo plačujejo, tudi odslovimo oziroma prekinemo pogodbe in osvajamo nova tržišča in nove kupce, pri katerih bomo dosegli boljše cene. To je tudi osnovni pogoj za rentabilno poslovanje.

ZA BOLJŠO PROIZVODNJO

Še letos moramo pričeti z izobraževanjem manjkajočih kadrov predvsem IV. in V. stopnje izobrazbe. To so glavni delavci pri strojih, kar nam bo omogočalo stalno uvajanje tretje izmene oziroma reševanje ozkih grl v proizvodnji. Analize so pokazale, da vse preveč časa izgubimo prav s pripravi ključnih strojev za proizvodni proces. Zato dosegamo slabe efektivne čase, ki sedaj predstavljajo 35 odstotkov celotnega delovnega časa.

K slabemu izkoristku delovnega časa je potrebno pristeti tudi uvalne čase, izredne nenormirane serije izdelkov in vse več zastojev oziroma okvar ključnih strojev. Temeljito reorganizacijo je potrebno opraviti tudi na področju vzdrževalne službe, ki mora dobiti konkretne zadolžitve.

Zastoji v proizvodnji se pojavljajo tudi zaradi nedobave nekaterih materialov. Ugotavljamo, da so temu vzrok subjektivne in objektivne okoliščine. Velikokrat prevzamemo dela, ki jih ne obdelamo do podrobnosti, s čimer si nakopljemo težave pri drugem, že utečenem delu. Lep primer za to so kuhinje za Saudovo Arabijo, s katerimi smo sicer presegli izvozne načrte za leto 1983, ven-

dar smo s tem posegom skoraj ustavili prodajo na domačem trgu podobnega tipa kuhinj. Kooperant nam namreč ne more izdelati večjih količin ročajev in masivnih letev za omenjeni tip kuhinje.

Podobne težave imamo tudi s kuhinjo Brest-09, ki jo v tem trenutku izdelujemo v petih različnih barvah in inačicah. Barve so različne, ker izdelujejo vrata različni kooperanti. S tem smo si ustvarili ogromno težav na trgu, ker stranke zaradi slabe kvalitete in različnih barv vrat prodane izdelke reklamirajo. Zaostri smo kontrolo kvalitete, stroške reklamacij pa bomo morali prenesti na naše kooperante, ki nam vrata izdelujejo. Ker delamo kuhinjo Brest-09 v petih inačicah, zaloge težko kompletiramo in imamo zato velike zaostanke pri dobavi teh kuhinj končnim kupcem.

S takšnim načinom proizvodnje izredno težko načrtujemo proizvodnjo in naročimo vrata pri naših kooperantih, ki tudi kasneje s svojimi dobavami oziroma ne izdelujejo celotnih naročil, ampak samo polovične količine.

Zato si povečujemo zaloge, ki pa nam vežejo obratna sredstva. Da do takšnih napak ne bi prihajalo tudi v prihodnje, se je potrebno vezati samo na enega kooperanta, kateremu pa moramo postaviti ostre pogoje glede kvalitete, dobave in načina plačila teh izdelkov.

Tudi pri izdelavi drugih kuhinj imamo podobne težave. Zato predlagamo, da bomo izdelovali v prihodnjem letu največ štiri tipe kuhinj, ostanek prostih zmogljivosti pa bomo namenili za izvoz in za zunanje kooperante, predvsem na liniji postforming.

Da bi dosegli načrtovane rezultate, pa moramo predvsem izboljšati organiziranost proizvodnje, način odpreme, izkoristek materialov in kvaliteto. Na vseh naštetih področjih moramo poiskati nove rešitve.

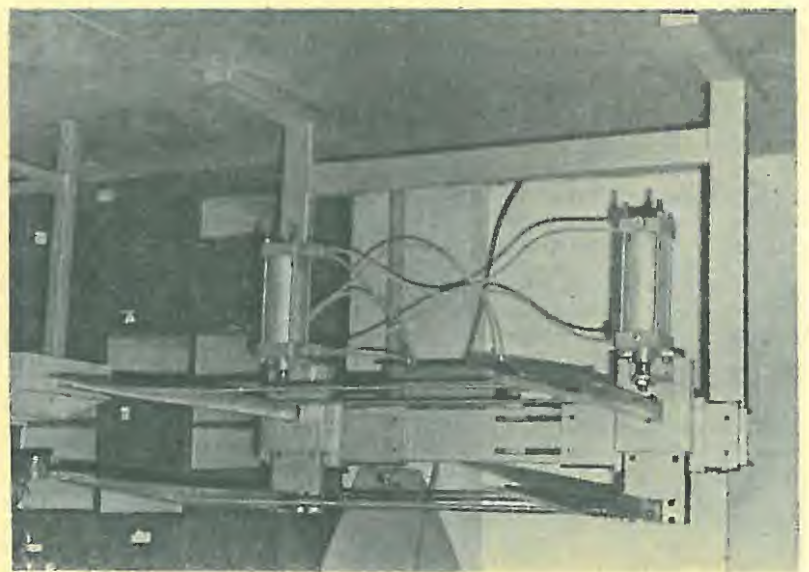
Ob sprejetih obvezah pa ugotavljamo, da nimamo prostih zmogljivosti, da bi jih izpolnili. Zato že sedaj delamo vse proste sobote in občasno organiziramo triizmensko delo. Kljub dodatnim organizacijskim posegom pa vseh obveznosti ne bomo izpolnili, če ne bomo boljše organizirali proizvodnje, dali poudarka kvaliteti in bolje izkoristili svojega delovnega časa za produktivno delo.

I. Gornik

Marjan Kusić v imenu kolektiva TOZD MASIVA sprejema najvišje občinsko priznanje za izvozne dosežke

M. Lavrenčič

ZOPET NOV PRIPOMOČEK PRI DELU

Podoben naslov ste v našem glasilu med novicami iz TOZD TAPETNIŠTVO lahko že večkrat zasledili. Spomnimo se dveh naprav za šivanje gumbov, stroja za razrez PVC folije in dakrona, krožne žage za razrez tlačene lepenke, preureditev najtežjega kalupa na zračno odpiranje ter vrsto manjših, ki pa jih poznajo le delavci iz tapetništva.

Tokrat vam predstavljamo delovni pripomoček za polnjenje prevlek velikih sedežnih blazin. Tudi ta je nastal po ideji strokovnih služb v Tapetništvu, v konstrukciji Slavka ŽNIDARSIČA, izdelan pa je bil v lastni mehanični delavnici.

Ta stroj bo odpravil velik telesni napor delavcev pri ročnem polnjenju velikih prevlek sedežnih blazin, obenem pa zmanjšal čas pri izdelavi trosedov.

V načrtu imamo izdelavo še treh delovnih pripomočkov in sicer stroje za napenjanje val-vzmeti, za napenjanje gumi-oprti in za tapetiranje sedežev na lesenih okvirih.

Izdelavi novih delovnih pripomočkov posvečamo v TOZD TAPETNIŠTVO veliko pozornosti, saj pri nekaterih delih in nalogah lahko le tako povečujemo produktivnost in odpravljamo težja fizična dela. Razvijati in izdelovati pa jih moramo sami, saj jih na domačem tržišču nihče ne proizvaja, uvoženi pa so zelo dragi in večkrat delno neprimerni za posebnosti našega dela in potreb.

Ob vsem tem, kar smo že uspeli narediti in kar nam bo še uspelo, pa se zavedamo, da je tapetništvo še vedno predvsem ročno delo, ki ga taki pripomočki lajšajo in pripomorejo k večji proizvodnji.

S. Knap

NAŠI LJUDJE

»Čez dve leti se bom upokojila,« je povedala Olga Švigelj, delavka v materialnem skladišču, ki je v tovarno pohišstva Cerknica prišla delat že leta 1946. Dve leti je delala v zaboarni, leta 1948 pa je bila razporejena na delovno mesto materialnega knjigovodje.

Zaradi družinskih razmer in majhnih otrok je morala leta 1950 prekiniti z delom in se posvetiti družini in gospodinjstvu. Leta 1960 se je spet zaposlila in začela delati v zaboarni. Kmalu pa je bila premeščena v II. strojno in v tem oddelku je delala dvajset let na robovnem brušnju in furniranju robov.

Tudi Olga se pridružuje mnenju starejše generacije, da so bili povojni časi drugačni — drugačni v tem smislu, da tej generaciji ni šlo toliko za materialno korist. V tem času je bilo toliko entuziazma in delovne vneme, da bi čimprej obnovili razdejano domovino in ustvarili pogoje za trajno pridobitno delo. Zaradi tega navdušenja so bili tudi medsebojni odnosi lepši oziroma znosnejši, kot so danes. Danes pa se vse preveč zavzemamo le za pravice, dolžnosti pa puščamo ob strani.

Gospodarske težave, ki nas pestijo v tem času, bomo premagali le, če se bomo za to zavzemali prav vsi. Olga meni, da je za takšno stanje kriv čas, v katerem živimo, pa tudi »priprava dela« — izbira ustreznega proizvodnega programa. Po njenem mnenju ne drži povsem trditve nekaterih, da delavci ne obvladujejo zahtev delovnih opravil in nalog glede na trenutno tehnologijo, pač pa meni, da je za slabše delovne uspehe kolektiva vzrok v slabi organiziranosti dela. Odgovorni bi morali vedeti, da se de-

lavci počutijo bolje, če delo poteka nemoteno, da ob tem ne govorimo o višji stopnji delovne discipline, medsebojnih odnosov in drugega počutja delavcev v delovnih skupinah.

Tovarišica Olga Švigelj dela pri nas že 28 let in spada med tiste delavce, ki so popolnoma osvojili strokovne zahteve delovnih opravil.

Pred nekaj leti je bila zaradi rahlega zdravja premeščena na ustrezno delo v skladišče materiala.

Na koncu razgovora ni pozabila prek rubrike Naše ljudje pozdraviti vseh sodelavcev, ki so družno prenašali bremena v teh letih, ki pa včasih niso bila lahka. »Če pa sem nekatere misli povedala povsem odkrito, pa naj mi tega ne zamerijo, saj človek ne more skriti svojega značaja.«

J. Klančar

MARSIKAJ NEDOMISLJENEGA IN NEŽIVLJENJSKEGA

(Nadaljevanje s 6. strani)
kratskimi strukturami zunaj šolstva?

Pa tudi v povezanosti z organizacijami združenega dela vidim rešitev. Te nam bi pomagale predvsem pri izvajanju programov interesnih dejavnosti. Mentorji naj bi v svojem rednem delovnem času vodili krožke ali organizacije. Prvi koraki so že storjeni. Pričakujemo in upamo tudi na pomoč pri organizaciji družbeno koristnega in proizvodnega dela. Morda bi si učenci z

delom lahko prislužili kakšen dinar za ekskurzije in ogled kulturnih prireditev? Ali so možnosti?

S skupnimi močmi in razumevanjem vseh družbenih dejavnikov jih bomo našli. Če bo temu tako, potem stabilizacija v šolstvu ne bo toliko prizadela tistih, katerim smo dolžni omogočiti vse najboljše — naših otrok, kajti naložba v človeka (otroka) je najboljša naložba.

Iz drugih lesarskih kolektivov

NOVOLESOVA temeljna organizacija žaga je prevzela obrat Mizarstvo na Ruperč vrhu, ki je bil prej v sestavi delovne organizacije Komunala Novo mesto. S tem je Novoles pridobil dodatne proizvodne prostore, ki jih bo namenil proizvodnji decimiranega lesa plemenitih listavcev in proizvodnji ročnih opiral za stole in gugalnike.

V **KLI Logatec** ima pomembno mesto tudi sodobna žagarska proizvodnja. Lani so odprli Meles — mehanizirano lupljenje hlovdovine, letos bodo zgradili toplovod za ogrevanje žagalnice, načrtujejo pa še izgradnjo pokrite sortirnice ter obrata za izdelavo tramovja in tramičev za ostrešja.

LESNA INDUSTRIJA Kočevje je za svojo 35-letnico delovanja odprla novo žagalnico. V proizvodno tehnološkem pogledu je žaga zasnovana univerzalno ter omogoča žaganje listavcev in iglavcev, pa tudi raznih sortimentov, kot so trami, tramiči, morali, letve in drugi elementi, predvsem za potrebe nadaljnje predelave v Liku, Inlesu, Jelovici in drugje.

V **STOLU** so se lotili pomembnejše naložbe — rekonstrukcije nekaterih oddelkov in tehnoloških procesov v proizvodnji sedežnega pohištva. Z njo bodo posodobili tehnologijo pri sušenju lesa, tehnologijo v oddelku grobega razreza lesa, uredili avtomatski transport in drobljenje lesnih odpadkov, zgradili nov silos s filtrirnimi in dozirnimi napravami, nabavili najnovejšo opremo za izdelovanje izvoznega programa stolov in drugo potrebno strojno opremo. Vrednost celotne naložbe znaša 176.500.000 dinarjev, od česar je 70.500.000 dinarjev investicijskega bančnega kredita in 400.000 dolarjev mednarodnega kredita IFC za uvoženo opremo.

V **LIP Konjice** imajo težave z nabavo materialov za proizvodnjo stavbnega pohištva, pred-

vsem granulata oziroma rolet, pa tudi ustreznih dimenzij in kvalitete lesa. V zadnjem času so pričeli udi z zastekljevanjem izdelkov, saj si potrošniki želijo čimbolj finalizirano stavbno pohištvo.

V **LESNINI** se je delež prihodkov od izvoza v strukturi celotnega prihodka povečal od 16,7 na 21,1 odstotka. Prodaja pohištva na domačem trgu pa se vse bolj umirja. Zanimivo je, da je kar 80 odstotkov pohištva prodane za gotovino, saj potrošniška posojila zaradi visoke lastne udeležbe (60 odstotkov) in visoke obrestne mere (25 odstotkov) niso več zanimiva.

ELAN je zaključil naložbo v izgradnjo novih objektov za proizvodnjo plastičnih izdelkov; vsa dela so bila opravljena v zastavljenem roku. Odprli so tudi novo trgovino in sicer v Titogradu. Trgovina je na zelo posrečenem mestu in sicer pod zahodno tribuno nogometnega stadiona Budućnosti. Celotna površina trgovine je 720 kvadratnih metrov, od tega približno tretjino prostora zavzemajo pomožni, skladiščni in pisarniški prostori.

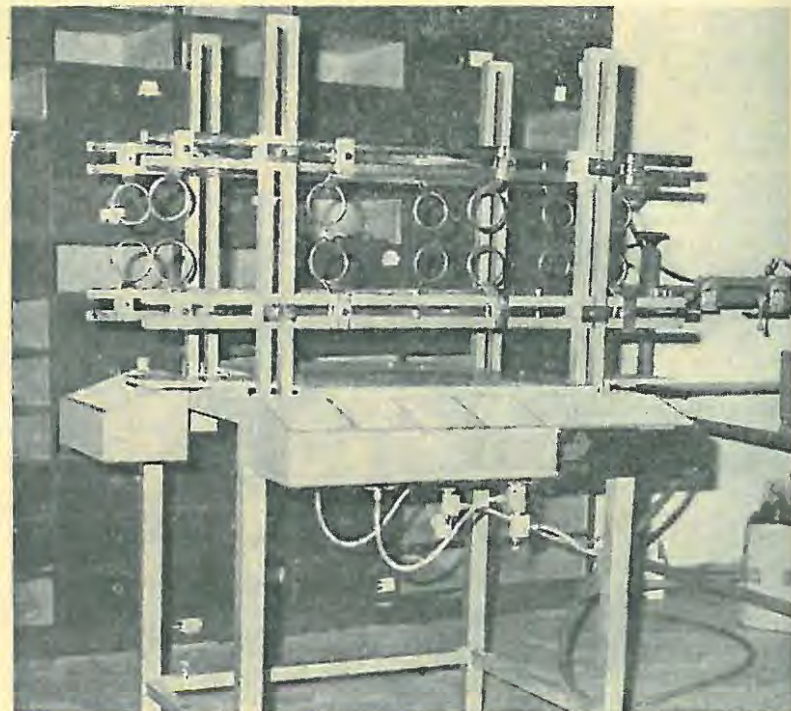
V prvem letošnjem polletju je **HOJA** v 16 držav izvozila za 78.123.000 dinarjev vrednosti svojih izdelkov, od tega kar 93 odstotkov na konvertibilno področje. Največ so izvozili v Irak — 21,4 odstotka, v sosednjo Italijo — 20,7 odstotka, Francijo — 12

odstotkov in Zahodno Nemčijo — 10,4 odstotka. Med izvoznimi izdelki je največ lesne galanterije (obešalniki) — 41 odstotkov in pohištva — 24 odstotkov. Neposredno je Hoja izvozila za 31 odstotkov, prek posrednikov pa 69 odstotkov izdelkov.

SAVINJA je na letošnjem zagrebškem velesejmu požela s svojimi pohištvenimi programi vsa možna priznanja. Pohištveni program VISTA je dobil zlato diplomu in plaketo kot najuspešnejše razvit program v vseh skupinah stanovanjskega pohištva; program LIK LAK je dobil diplomu, program SUMA pa pohvalo za vložena prizadevanja v razvoj izdelkov. Delovna organizacija je dobila diplomu za doseženo visoko raven v razvoju izdelkov, kar potrjuje dober izbor pohištvenih programov za domače tržišče.

V **ALPLESU** je že steklo poskusno obratovanje v rekonstruiranem in deloma tudi že novozgrajenem delu proizvodnih prostorov tovarne fonskega in garniturnega pohištva, ki bo zvečine namenjeno izvozu.

V **MEBLU** so pričeli s temeljitimi pripravami za ustanavljanje krožkov za izboljšanje proizvodnje. Menijo, da bi lahko tudi s pomočjo delavcev v teh krožkih učinkovito reševali probleme v neposredni proizvodnji, pa tudi v njenih spremljajočih dejavnostih in službah.

In še en (domač) pripomoček pri delu: za šivanje gumbov v TOZD TAPETNIŠTVO

Novosti iz knjižnice

REZEK B.: Zabrane stopinje.

Dvajset novel z različnimi motivi iz kmečkega življenja v okolici Kamnika. Casovno segajo v obdobje avstroogrske monarhije.

JANSEN M.: Bitka za Bejrut.

Pričevanje o dogodkih v Libanonu. Prikazana je vojna od junija 1982 do pokola v Sabri in Satili v septembru istega leta.

POLIČ R.: Spoznanja.

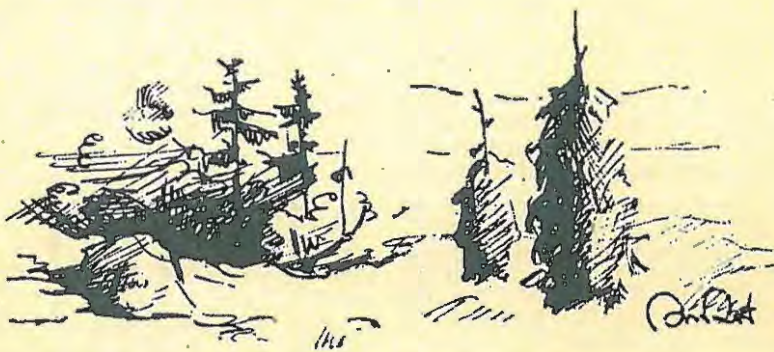
Pisateljevi spomini na leta 1945 do 1954, ki jih je kot oficir preživel v Beogradu. Knjiga razkriva tipično usodo partizanske generacije v tistem obdobju.

GRADIŠNIK J.: Moj prijatelj Dane.

Napeto pisana zgodba o šolarjih in za šolarje, ki se sicer dogaja pred nekaj desetletji, vendar vidimo, da se mladi niso toliko spremenili kot se je svet okoli nas.

ZLATA RIBICA.

Slovenska ljudska pravljica za mlajše šolarje, napisana z velikimi tiskanimi črkami in opremljena s prijetnimi ilustracijami.

MAGDA STRAŽIŠAR MAGDUŠKA

OBSOJENCI ZIBELKE

(Nadaljevanje in konec)

Našel ju je v Klepčevem hlevu; gospodar je svojega konja namreč premestil v stelnik, ker je Fedelakova »švabica« kar mimogrede povrgla dve lepi, zdravi telčki. Klepec in Fedelak sta imela nemalo truda, ko sta novorojenki uvajala k vime: popiti morata »mlezivo«, ki je nujno za njuno življenje.

»Že dvakrat sva zapodila otroke, zdaj je pa še tebe prineslo, Pavle!« je pogodrnjal Klepec.

»Če ne bi bilo vojne, bi zdajle prav po fantovsko zavriskal... he-he-he... se je smehljaj Mirenček.

Pa so le uredili. K švabici so privezali novorojenki, nato pa še konja v nasprotni kot. »Bodo vsaj na toplem, ker zunaj mrzla vleče,« so menili vsi trije, ko so odhajali iz hleva.

Najprej so veseli družbi oznanili veliki dogodek: naraščaj v Fedelakovem hlevu, ki je bil komaj pokrit. Vsi so pili na zdravje švabice in telčk.

Otroci so spet imeli svoj praznik, a tokrat jih je uneslo. Utrujenji od naporega dela so v topli kuhinji zadremali kar ob nizki otroški mizi. Marjanca in Lucija sta jih speče prenesli v zakonsko spalnico, kjer so otroci treh sosedov v svojih sa-

njah dograjevali novi svet, katerega grenke resnice še niso slutili.

Iz jedilnice pa so iz prijetne družbe začeli odhajati šele okrog polnoči, srečni, ker so končali veliko, dobro delo. Vsaki družini je dala Lucija še steklenico vina za domov, ker ga med vztrajnim delom niso utegnili izpiti... Naj le poplaknejo zunanji mrzli piš in ohranijo lep spomin! Odšli sta tudi Fedelakovi. Lucija pa se je naslonila na kuhinjsko mizo in zadrževala kot že dolgo ne. Fedelakov ded in Klepec sta se poslovila od zgovornega Mirenčka, češ da morata pogledati k telčkam, kako se privajata verigam! Tako je nanese, da sta v veliki jedilnici ostala Mirenček in Žirovc sama. Beseda je dala besedo in pila sta bratovščino, ki jo je pred časom Mirenček napovedal, a Žirovc sprejel kot šalo za siromake...

Čeravno nekoliko »namočen« je bil Mirenčkov glas kar odločen: »Tako ti povem, Viktor, da sva od danes pa do najine zadnje ure pobratima! Priznaval te bom pred vsem svetom in tudi pred sorodstvom! Eno sva, Viktor! Vidi, da sem poleg vseh žagarskih, mlinarskih in ne vem še kakšnih nazivov le človek z dušo, odprto za sočloveka!«

Mali Žirovčevi očesci pa sta rasli, ko se je vedno resni Mirenček raz-

govoril in mu v zvezi z Ozimnikom razkril vso grenko resnico:

»Takrat, pri dvajsetih, je bil Janez Ozimnik kljub bogastvu velik siromak. Najbrž je v meni našel edinega prijatelja... Pa še za to sta me prepričala moj in njegov oče, ki sta se zelo dobro razumela. V začetku sva se razumela tudi midva z Janezom, ker se mi je v srce zasmilil zaradi njegove čudaške matere. Zdi se mi, da ni bila pri čisti... a kdo bi sodil...?«

V Janezu sem imel prijatelja in v njem sem videl že svaka. Z mojo sestro Jerco sta bila zaljubljena prek ušes... Okitila ga je s cvetjem in pogumno poljubila, ko je od naše hiše odšel k vojakom; saj je Ozimnikov edini sin v begu pred materjo imel odtlej pri nas svoje zatočišče. Ko je služil vojake, sta si z našo Jerco vrsto let dopisovala in in tudi jaz sem dobil od njega več pošte kot ves Ozimnikov dom...

Ne vem, kaj mu je v številnih pisnih popisoval Jerca; le to vem, da se je že štela za gospodinjjo pri Ozimniku. Moj oče Tomaž in Janez oče Luka sta to upoštevala in priznavala našo Jerco v Ozimnikov rod.

Potlej je vmes posegla Janezova mati Klara in s svojo nemško dresuro razbila mladi par. Grdo je oklevetala vese Mirenčkov rod, ki se je pred dvesto leti sprl s cerkvijo in duhovščino. Jerca je svojemu Janezu k vojakom pisarila mile prošnje, naj zaradi njune srečne prihodnosti ukroti svojo mater. Najbrž je Janez imel le premalo rad našo Jerco, ker ji je po daljšem molku odpisal, da se je z njegovo materjo nemogoče kakorkoli sporazumeti.

Leto pozneje se je poročila s Kaprolom, ki jo spoštuje in ljubi vse življenje. Takrat, ko so tebe zadržali v trgu in sem jaz pridivil po svojo tablico, da bi potem odšel po tebe, Viktor, sem bil nehoti priča dvoboju starega Ozimnika z njegovo nosečo snaho Lucijo. Videl sem nje-

no zmago, ko je izvlekla bič iz njegovih rok in ga ponosno odnesla na voz. V sebi sem se zahvalil usodi, ki je rešila mojo sestro iz njegovih rok. Poznam Jerco in vem, da ne bi bila zmožna boja za bič...

»Vraga, Pavle! Tega pa nisem vedel!« je goltnil Žirovc.

»Še nekaj, Viktor, da bo vse čisto med nama!« se je vrnil Mirenček in nadaljeval: »Najbrž je od takrat minilo dobrih dvesto let, ko so se moji predniki odločno uprli dekanu in ostali duhovščini v trgu. Tisto leto je na treh hektarjih naše Loke valovila cvetoča pšenica kot morje. Ko je začela zoreti, je prihrumela toča in stolkla vse... Še zdrobljeno slamo je zabila v zemljo.

Takrat je bil pri nas le manjši mlin, ki ga je gonil šibki odtok Bistrice. Duhovščina pa je zahtevala bero. Zaman so se moji predniki pritoževali in prosili. Duhovniki so zahtevali in tožili za 12 mernikov pšenice...

Moj davni praded pa se je znašel in si v Zatišjih, kjer ni bilo toče, sposodil dvanajst mernikov pšenice za bero. Skupaj z delavci so v nočeh izdelali hišni mernik z dvojnimi dnom, ki so ga poimenovali: merniček. Ded je duhovščini odrajal dvanajst mernikov pšenice, a je tista utajena četrtina zadostovala za redko jesensko setev na vsej Loki. Sosedje in posestniki iz sosednjih vasi so hitro pogruntali našo rešitev in so si pozneje vsa leta izposojali naš merniček, kadar so morali dajati bero.

Gospodom v talarjih se je zdelo nekako premalo, a se jim dolgo ni posvetilo... No, dragi Viktor! Zdej boš menda razumel, zakaj smo mi, Kosci, dobili hišni vzdevek Mirenček!

Še to, Viktor! Z Luko Ozimnikom sva se pred njegovo smrtjo sporazumela, da mi je iz Lisične ob tvojem Borštu podaril trideset lepih, visokih smrek. V zameno pa moram dajati duhovščini v trgu bero za tvo-

jo Veliko njivo. Vsako leto poldrugi mernik lepe pšenice. In kot pobratimu ti zaupam še to, da cerkvi poštemo odrajtujem svoje: vsako leto en merniček in pol... Med brati, Viktor: komaj za enega zaleže...

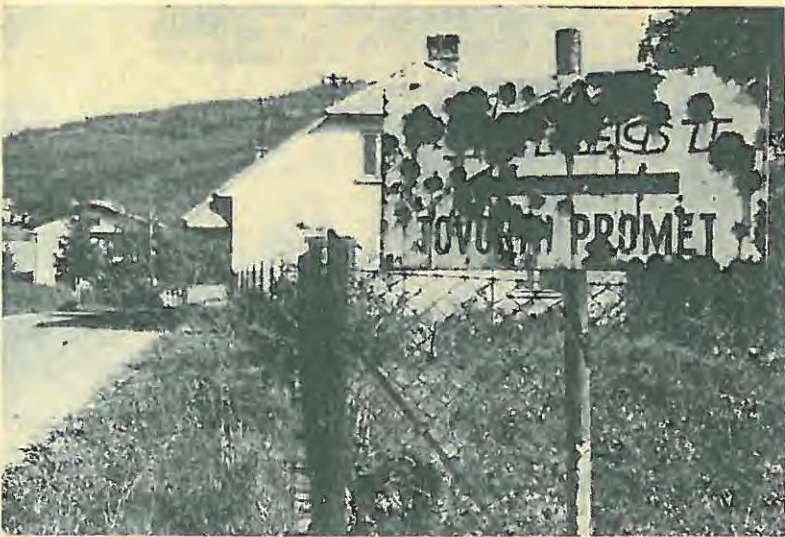
Pa Žirovc? Očesca so mu rasla iz jamic, ko je, strmeč in odprtih ust, sprejemal vase težko kmečko resnico. Potlej pa se mu je odprla duša in razvezal jezik... Pavle je pazljivo prisluhnil in previdno izvlekel iz Viktorja strašne hišne resnice: o domačem skritem zakladu, o vojnih homatijah, o skritih živalih v senu, o Tonačevi doti, ki je šla z njim v partizane, o Matejevi ječi v domači kašči, o njegovih nenadno porojeni ljubezni do Lučke in otrok... O Uršini odločitvi, ko je odšla v partizane, ker je izpolnila svojo plemenito nalogo in zblizala Mateja z Lucijo. Ob slovesu je njemu, Viktorju, zapala, da se mora umakniti, ker je v sebi začutila popuščanje odločnosti in naraščanje zatajevanje ljubezni... Še posebno zato, ker je tudi Matejevo srce že od otroštva hrepelo k njej v prepovedano smer.

Čas se je prevlekel že v drugo jutranjo uro, ko sta že dobro potrjena s Kaprolom vinom podoživljala Viktorjev obisk pri Mateju v trgu, pa njegovo obsodbo in obupno odločitev...

Potem pa: »Dragi Pavle, kar na slamo in konjušnici jo pogrniva in prednjohajva ostanek noči!« Izpila sta in se odmajala v hlev. Mirenček je legel na slamo in se pokril s plahoto. Žirovc pa je vsem konjem nanosil v jasli štokov, da so zobali. Zadovoljno so v družbi mleti tudi štirje Mirenčkovi konji...

Ugasnil je svetilko, odšel k slami in se zrinil pod plahoto. Nato je dahnil: »Veš, Pavle, zelo sem ponosen, ker sem se nocoj pobratil z velikim človekom.«

Mirenček pa mu je odbrusil: »Ne bodi smešen, Viktor! Jaz dobro vem, da si po srcu in duši večji od mene. Lahko noč, Viktor!«

Minilo je že dosti let ... Zakaž ta napis (res je izredno lep) še stoji?

Naš delovni koledar za leto 1983

Sestavni del letnega plana in hkrati eden od pogojev, pa tudi ukrepov za izpolnitev zastavljenih planskih ciljev, je pravzaprav tudi proizvodni koledar, s katerim opredeljujemo letni urni sklad oziroma število delovnih dni, pa tudi sam razpored delovnih in prostih dni.

Za sestavo delovnega koledarja so zakonske osnove, ki se jih moramo držati. V okviru teh osnov pa delovni čas razporejamo glede na lastne potrebe. V predlogu delovnega koledarja za leto 1984 smo zajeli vse pripombe, ki so jih imele temeljne organizacije že pri usklajevanju in sprejemanju delovnega koledarja za letošnje leto.

Prvi osnutek delovnega koledarja za prihodnje leto je bil izdelan že prve dni septembra, vendar se je nekoliko razlikoval od dokončnega predloga. Ta osnutek so obravnavali na strokovnem kolegiju, nato na posvetu predsednikov osnovnih organizacij in konferenci sindikata, ki ga je občinski svet zveze sindikatov sklical zaradi usklajevanja proizvodnega koledarja.

To pobudo sta sprožili konferenci sindikata Bresta in Kovinoplastike, da bi glede na možnosti — posebnosti delovnega procesa medsebojno usklajali čim več delovnih oziroma temeljnih organizacij, kar je ugodno in racionalno z vidika otroškega varstva, prevoza na delo in z dela in podobnega.

Zato je na osnovi zaključkov posveta prišlo med strokovnimi službami Bresta in Kovinoplastike do ponovnega usklajevanja. Izdelani predlog delovnega koledarja s podrobnejšo obrazložitvijo je na Brestu obravnavala tudi konferenca sindikata, ki je ugodno ocenila sam postopek izdelave

delovnega koledarja, ugodno pa tudi to, da gremo pred kolektive s predlogom delovne sobote za potrebe krajevnih skupnosti, tako da morajo le-te posredovati poročilo o porabi teh sredstev, pa tudi program namenske porabe.

V Brestu imajo vse temeljne organizacije in delovna skupnost enako razporeditev urnega sklada, nekoliko drugačno razporeditev ima le Iverka za delavce, ki delajo v izmenah, s tem da je leta usklajena z omenjenim predlogom. Zaradi medsebojne povezanosti in usklajevanja med temeljnimi organizacijami smo uskladjali tudi prekinitev v proizvodnji zaradi opravljanja remontnih del, tako da ne bo prihajalo do zastojev.

Seveda pa bo stalna naloga temeljnih organizacij, da vseskozi racionalno izrabljajo in razporejajo delovni čas ter ga ob morebitnih potrebah delovnega procesa in zahtevah trga tudi prilagajajo in prerazporejajo v smislu 42-urnega delovnega tedna.

Že v tem mesecu so delovni koledar za leto 1984 obravnavali in sprejemali delavski sveti temeljnih organizacij in delovne skupnosti. To je vsekakor potrebno zato, da bi vsak delavec dobil delovni koledarček pravočasno, saj se še spominjamo časovne stiske, ki nas je pestila pri izdelavi delovnega koledarja za letošnje leto.

M. Širaj

Tradicionalno srečanje gasilcev

Vsakoletno tradicionalno srečanje gasilcev Bresta, Marlesa, Mebla, Novolesa in Stola je bilo letos 17. oktobra v Novi Gorici. Organizirali so ga gasilci Mebla v okviru proslav ob 35-letnici delovne organizacije. Gasilska prireditve, ki je obsegala tudi tekmovanje v gasilskih veščinah, je lepo uspela. Na tekmovanju so bili doseženi naslednji rezultati:

	točke
1. NOVOLES N. mesto	891,3
2. BREST Cerknica	886,9
3. MEBLA N. Gorica	882,2
4. MARLES Maribor	868,7
5. STOL Kamnik	831,0

Naši gasilci so z drugim mestom dosegli lep uspeh, čeprav

so morali prehodni pokal, ki so ga dobili lani, prepustiti Novo-meščanom.

Prijateljsko srečanje gasilcev petih velikih tovarnih pohištva ne prekinjeno teče že od leta 1967. Pobudo zanj so dali delavci Bresta, ko so praznovali 20-letnico delovne organizacije. Namen prireditve je predvsem izmenjava izkušenj v požarnem varstvu tovarnih, ki so požarno še kako v nevarnosti. Ob tem pa ni nepomembna tudi preizkušnja v gasilskem znanju in spretnostih, saj je to močan motiv za urjenje gasilcev in vključevanje mladih v gasilsko organizacijo.

V. Žnidaršič

INTERNA BANKA SOZD SLOVENIJALE PRICELA Z DELOM

Za večjo finančno varnost

Interna banka sestavljene organizacije Slovenijales je pričela s poslovanjem 3. oktobra letos. Sestavlja jo 13 članic sestavljene organizacije s svojimi temeljnimi organizacijami, ki so podpisale samoupravni sporazum o združitvi v interno banko (med njimi je tudi Brest), in delovna skupnost, ki je strokovni izvajalec del.

Interna banka je samostojna pravna oseba, torej delovna organizacija posebnega pomena, v katero so članice povezane z omejeno subsidiarno odgovornostjo. Z njo upravljajo delavci v organizacijah-članicah po delegatskem načelu prek

- zбора članic interne banke,
- izvršilnega odbora,
- komisije samoupravne delavske kontrole in
- direktorja interne banke.

Članice so se za ustanovitev banke odločile, da bi zanje opravljala kratkoročne, dolgoročne in pogodbene ter nevtralne (agentske) finančne posle. V prvi fazi poslovanja interne banke bo le-ta opravljala za svoje članice predvsem kratkoročne posle, da se zagotovijo:

- likvidnost in finančno varnost članic,
- razreševanje sprotne finančne vprašanj in neskladij med prilivi in odlivi denarnih sredstev članic,
- racionalna uporaba denarnih sredstev z učinkovitim posredovanjem med finančno sufici-

tarnimi in deficitarnimi članicami,

- posredovanje pri zagotavljanju finančnih sredstev za določene poslovne aktivnosti kratkoročnega značaja.

V ta namen bo interna banka iz razpoložljivih sredstev članicam

- odobravala kratkoročne kredite,

— dajala kratkoročne pogoje bankam in drugim ustanovam, ki so pogoj za pridobitev raznih kreditov,

- eskontirala menice,
- emitirala kratkoročne vrednostne papirje,

- avilirala menice,
- dajala poročila,
- plasirala namenska sredstva za potrošništvo in blagovno kreditiranje in podobno.

Sredstva za plasiranje v okviru kratkoročnega poslovanja bo interna banka zagotavljala

- iz sprejetih kratkoročnih kreditov od članic in nečlanic interne banke ter od drugih bank in ustanov, ki jih interna banka najema v svojem imenu in na svoj račun,

— iz prejetih depozitov na vpogled, na določen rok, z določenim odpovednim rokom od članic in nečlanic,

— z izdajo kratkoročnih vrednostnih papirjev,

— iz prostih, trenutno neangajanih združenih sredstev rezerv članic ali sredstev sklada skupne porabe članic SOZD,

— iz trenutno prostih dolgoročno združenih sredstev za dolgoročne namene ter prostih likvidnih sredstev drugih skladov banke ali v banki združenih sredstev,

— iz dolgoročno združenih sredstev za financiranje sprotnega poslovanja, ki jih članice združijo v skladu s samoupravnim sporazumom kot ustanovno vlogo in znaša 3 do 4 odstotke od stanja poslovnega sklada; v prvih petih letih poslovanja interne banke pa naj bi vsaka članica združevala kot dolgoročno naložbo za ta namen še sredstva v višini svoje udeležbe na dobrodu interne banke iz kratkoročnega poslovanja.

V nadaljnjih fazah poslovanja se bo obseg del interne banke razširil še na dolgoročne, pogodbene in agentske posle oziroma na posle, ki jih bodo od nje zahtevale članice.

I. Zabukovec

Razgovori z uporabniki iwerk

S SEJE ODBORA PODPISNIC SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O MEDSEBOJNIH ODNOSIH PRI USTVARJANJU IN RAZPOREJANJU SKUPNEGA PRIHODKA PROIZVAJALCA IN UPORABNIKOV IVERNICH PLOŠČ.

Na podlagi samoupravnega sporazuma o medsebojnih odnosih pri ustvarjanju in razporejanju skupnega prihodka so članice dolžne pregledati poslovanje TOZD IVERKA ob koncu vsakega trimesečja in ga primerjati z rezultati gospodarjenja v svoji delovni organizaciji.

Takšen sestanek je bil tudi v začetku letošnjega septembra. Članice so dokaj kritično ocenile gospodarjenje in za vsako preseganje stroškov nad načrtovanimi zahtevale obrazložitev, pa tudi če je šlo za majhen znesek. V razpravi so porabnice vseskozi iskale zagotovilo, kako odpraviti pogoste motnje v proizvodnji. Delegati so bili enotnega mnenja, da je treba posebno skrb posvetiti vzdrževanju strojev in naprav.

Osnovna točka dnevnega reda je bila ugotavljanje skupnega prihodka za prvo polletje 1983. Ta se ugotavlja na podlagi določil metodologije, ki zahteva naslednje podatke:

- povprečno uporabljena poslovna sredstva,
- akumulacija,
- število zaposlenih,
- bruto osebni dohodki,
- dohodek,
- količine prevzetih ivernih plošč.

Ti podatki so osnova za izračun, ki ga pripravi primarna služba. Kaže pa nam, kako gospodarno so porabnice uporabljale iverne plošče.

Ugotovljeni rezultat ob periodičnem obračunu za I. polletje daje naslednjo sliko:

Iz IVERKE je bilo članicam odpremljenih 18.234 kubičnih metrov ivernih plošč extra, ko pa uporabimo faktor gospodarjenja pri članicah, se količina zmanjša na 13.894 kubičnih metrov.

To pa praktično pomeni, kot da smo nekomu odpremili 18.234 kubičnih metrov, plačilo pa prejeli le za 13.894 kubičnih metrov.

V tem primeru gre za razvrednotenje 4.340 kubičnih metrov ivernih plošč. Kljub tako visokemu razvrednotenju pa so porabnice, v celoti gledano, imele bolj-

še rezultate od TOZD Iverka. Zato so članice dolžne združiti še prispevek v višini 2,1 odstotka na vrednost akontativnih udeležb za obdobje januar—junij 1983. Na sestanku je bila potrjena nova akontativna udeležba za navadno in oplemeniteno iverno ploščo, ki se uporablja od 1. septembra.

Že na prejšnjem sestanku smo obravnavali tudi visoke proračune, ki jih ugotavljamo ob zaključnem računu (letni proračun). Za visok proračun štejemo, če ta znaša nad 3 odstotke. Težave so v tem, da porabnice v svojem zaključnem računu zajemajo delež dohodka, ki pa pripada TOZD Iverka, tako da jim na izkazani dohodek delujejo vsi instrumenti davčne politike. Po drugi strani pa lahko zaradi izpada dohodka TOZD Iverka zaključijo leto z izgubo, ki pa spet zahteva dodatno delo.

V letu 1983 smo se dogovorili, da delež letnega proračuna za leto 1982 izključimo iz rezultatov gospodarjenja pri porabnicah in pri TOZD Iverka. Zaradi omenjenih težav je odbor sklenil, da bo

ob koncu leta posebej imenovana komisija ugotovila, kakšne rezultate bodo imele porabnice oziroma Iverka ter na podlagi le-teh predlagala ustrezno višino proračuna.

Na seji je bilo poudarjeno, da članice še vedno ne spoštujejo sklepa o pošiljanju planov za dvomesečno porabo. Zato smo še enkrat sklenili, da je treba pošiljati obrazec o dinamiki porabe, ki ga je pripravila in poslala primarna služba Bresta. V nasprotnem primeru bosta moteni proizvodnja ivernih plošč in dobava tisti članici, ki ne bo spoštovala tega dogovora.

Podpisnice so bile seznanjene s potekom remonta, ki je bil opravljen v načrtovanem roku, in s tem, da so v začetku zagona možni zastoji, pozneje pa pričakujemo normalno obratovanje.

Posredovana je bila še obrazložitev težav z oskrbo z lepilom; gre namreč za motenost v dobavi, proizvajalci pa ne dajo zagotovila, v katerem bi bila nakazana trajnejša rešitev tega vprašanja. Razpravljalci so poudarili, da je največja škoda, če tovarna stoji, zato podpirajo akcije, ki jih izvaja Brest za nemoteno oskrbo.

M. Mlinar

Za našo letošnjo ozimnico je bilo dobro preskrbljeno

obzornik

glasilo delovne organizacije

PRED 10 LETI

(Iz številke 73 — 31. oktober 1973)

RAZGIBANO OB USTAVI. Javna razprava o ustavi končana.

V delovnih organizacijah je bilo organiziranih 30 razprav. Ponekod so bile med delovnim časom, ponekod pa izven delovnega časa. Teh razprav se je skupaj udeležilo več kot 2400 delovnih ljudi. Udeležba je bila v posameznih delovnih organizacijah različna, od stoddostne, pa v posameznih primerih do dvajsetdostne ali celo manj. Kljub takšnim posameznim primerom je bila udeležba v delovnih skupnostih v splošnem zadovoljiva. Dokaj slabša pa je bila udeležba na »terenu«. Organiziranih je bilo 18 razprav v krajevnih konferencah SZDL, vendar pa udeležba ni presegla števila 200. Tudi pri tem je bila razlika po posameznih organizacijah; ponekod sta bili udeležba in razprava bogati, ponekod pa zaradi premajhne udeležbe razprav sploh ni bilo.

IZHODIŠČA NAŠEGA SREDNJEROČNEGA PROGRAMA

Investicijske naložbe so poleg gradnje tovarne ivernih plošč s srednjeročnim programom predvidene v rekonstrukcijo in modernizacijo žagalnice in centralnega skladišča žaganega lesa, v gradnjo skladišča gotovih izdelkov, modernizacijo tapetništva, modernizacijo in razširitev kapacitet za proizvodnjo kuhinjskega pohištva, centralno decimirnico in sušilnico lesa, v poluretansko proizvodnjo in v rekonstrukcijo montaže ter skladišča polizdelkov v Cerknici.

TUDI PRI NAS?

Work Factor je sistem za merjenje dela s pomočjo vnaprej določenih časov. Razvil se je v Združenih državah Amerike že leta 1938. Od takrat se je sistem povsem obnesel pri merjenju milijard ur človeškega dela v zelo različnih podjetjih in panogah in ga danes uporabljajo v ZDA, Kanadi, Veliki Britaniji, Nizozemski, Franciji, Danski, Švedski, Nemčiji, Japonski in Avstraliji. Licenčno pravico za uvajanje in razširjanje tega sistema v Jugoslaviji ima Iskra, Zavod za avtomatizacijo. Predstavniki tega zavoda so pred nedavnimi pričeli delati tudi pri nas.

PRAKTIKANTI O PRAKSI

Vsako leto se dogovarjamo o tem, naj bo praksa organizirana pod strokovnim vodstvom mentorjev. Žal pa iz leta v leto ugotavljamo, da je praktikant prepuščen samemu sebi in navadno dela, kar se mu zljubi, ali bolje povedano, ničesar.

Nesmisel, vendar resnica je, da se na tak praksi ne naučimo ničesar drugega kot zapravljati čas. To pa vendar ni namen prakse, saj naj bi le-ta združevala v praktični obliki teoretično znanje, ki smo si ga pridobili med študijem na srednji šoli ali na fakulteti. Žal pa je drugače in zato se bomo praksi.

ZA PRAZNIK — CESTA IN VODOVOD. Praznovanje letošnjega občinskega praznika.

Skupščina občine Cerknica je imela tudi letos v počastitev občinskega praznika — 19. oktobra — sejo. Seja je bila na Bloški planoti v domu telovadnega društva Partizan v Novi vasi. Seja je imela resnično slavnostno obeležje z enim najbogatejših programov v zadnjem obdobju.

Predsedstvo skupščine se je odločilo, da bo seja v tem kraju na željo prebivalstva, ki je v zadnjem času dokaj aktivno pri razreševanju gospodarskih in komunalnih vprašanj Bloške planote. Tako je občinska skupščina dala priznanje dosedanjim naporom in obenem spodbudo pri prihodnjih prizadevanjih prebivalstva za razvoj tega področja.

USPELA SKUPŠČINA. Temeljna telesnokulturna skupnost ustanovljena.

Inicijativnemu odboru za ustanovitev temeljne telesnokulturne skupnosti je uspelo pravočasno pripraviti vse, da je bila v okviru zakonskih določil ustanovljena organizacija, ki bo v prihodnje osnovni nosilec telesne kulture. Del tega je opravljenega. Ustanovna skupščina je bila zelo delavna.

JESENSKI DERBI

Nogomet po vsem svetu privlači največ gledalcev. V tem tudi Cerknica ne zaostaja.

Derbi med Cerknico in Kočevjem je bil dokaz, da si gledalci želijo boljšega športa. Tekma je bila prava prvenstvena, polna razburljivih trenutkov in akcij, v katerih so izrazito prednjačili domači. Akcije so se vrstile kot na tekočem traku, a usnje ni hotelo v mrežo. Tudi nasprotnik ni miroval in je občasno ogrožal gol domačih. Toda obramba je bila na mestu — z odličnim Kebetom in mladim Hitijem, ki se razvija v odličnega igralca. Gostujoče moštvo je pokazalo vse odlike modernega bunkerja in v tem tudi uspelo. Vsa hvala gledalcem in organizatorjem bučnega navijanja.

Filmi v novembru

11. ob 16. uri — italijanski pustolovski film ŠERIF V DOLINI NILA.
11. ob 19.30 — ameriški ljubezenski film RAZKOŠJE V TRAVI.
11. ob 19.30 — italijanska erotična komedija PAMANGO — SADEŽ LJUBEZNI.
11. ob 19.30 in 7. 11. ob 19.30 — angleška komedija-grozljivka LJUBEZEN NA PRVI UGRIZ.
11. ob 19.30 in 6. 11. ob 16. uri — francoski pustolovski film SEKTA IZ MARAKESA.
11. ob 19.30 — ameriška komedija WENDY IN CHARLIE.
11. ob 19.30 — angleška kriminalka RAZBITO OGLEDALO.
11. ob 16. uri in 14. 11. ob 19.30 — ameriški pustolovski film RAJSKA OAZA LJUBEZNI.
11. ob 19.30 in 13. 11. ob 16. uri — ameriški akcijski film PETERO MOČNIH.
11. ob 19.30 — ameriška drama ZAKAJ STE ME OBSODILI NA ŽIVLJENJE?
11. ob 19.30 — nemški erotični film ČEZ SEDEM POSTELJ.
11. ob 19.30 in 21. 11. ob 19.30 — ameriški dokumentarni film TA AMERIKA, II. del.
11. ob 16. uri in 20. 11. ob 19.30 — ameriški western LEGENDA O CASTERJU.
11. ob 19.30 in 20. 11. ob 16. uri — akcijski film PRINC MAŠČEVALEC.
11. ob 19.30 — ameriška grozljivka BOLNIŠNICA GROZE.
11. ob 19.30 in 27. 11. ob 19.30 — angleška grozljivka PETEK TRINAJSTEGA, II. del.
11. ob 16. uri in 28. 11. ob 19.30 — italijanski akcijski film LE TEČA BRIGADA.
11. ob 19.30 — jugoslovanski film SAVA MALA.

Košarkarske novice

USPEŠNI NASTOPI MLADIH KOŠARKARIC IN KOŠARKARJEV

Mlade košarkarice in košarkarji Cerknice so zelo uspešno nastopali v pravkar končanem tekmovalnem notranjsko-primorske regije, ki je trajalo od 7. maja do 15. oktobra. Mladinke (do 18. leta) in kadetinke (do 16. leta) so premočno zmagale brez izgubljenih tekem in se tako uvrstile med osem najboljših ekip v Sloveniji; mladinci (do 17. leta) in kadeti (do 15. leta) pa so bili prav tako zelo uspešni, saj so bili drugi; mladinci so se s tem uvrstili tudi v prvo slovensko ligo (med 16 najboljših).

PRED NOVO SEZONO V ČLANSKI KONKURENCI

Medtem ko so tekmovalja v zveznih košarkarskih ligah že v polnem teku, se tekmovalja v drugi ženski in moški slovenski ligi, kjer tekmuje tudi ekipa Cerknice, začnejo 5. novembra.

Ženska ekipa nastopa prvič v članski konkurenci, pa še to s celotno mladinsko ekipo. Zato bo ekipa letos predvsem pridobivala potrebne izkušnje, ki jih bo lahko s pridom uporabila v prihodnjih nastopih.

Moška ekipa bo po enoletnem igranju v prvi slovenski ligi nastopala zopet v drugi slovenski ligi. Preteklo sezono je ekipa nastopala zelo oslajljena, brez Pakiža, Šivca in Opeke, ki so bili poleg Nelca gonilna sila ekipe. Letos so se vsi trije vrtnili iz vojske, medtem pa je prenehalo z igranjem kar šest igralcev iz prejšnje sezone, tako da smo ekipi pomladali z mladinci iz lastnih vrst.

S pripravami na novo sezono smo začeli 17. avgusta ter do sedaj opravili 30 treningov in odigrali 7 prijateljskih tekem. Pri treningih imamo veliko težav, saj nas neprestano spremljajo poškodbe, poleg tega pa nekateri igralci (Opeka, Zakrajšek) ne morejo obiskovati treningov zaradi popoldanske oziroma nočne službe. Tako za začetek tekmovalja ne bomo najboljše pripravljeni. Povrh vsega pa bo letošnja liga ena najmočnejših do sedaj, saj so se nekateri klubi zelo okrepili; na primer Vrhnika s Križnarjem, Lesonit z Muho, Postojna s Kobetom, Fructal z Dautovičem, Idrija s Tratnikom, Gostol pa nastopa letos s starejšimi izkušeni igralci. Zato bo za nas zelo velik uspeh osvojitve tretjega mesta. Seveda pa se bomo na vsaki tekmi borili za zmago.

KOŠARKARSKI TURNIR

22. oktobra je KK Cerknica pod pokroviteljstvom delovne organizacije Brest organiziral košarkarski turnir, na katerem so sodelovale ekipe Triglava iz Kranja, Postojne, Vrhnike in Cerknice. Premočno je zmagala ekipa Vrhnike in s tem pokazala, da je odlično pripravljena na začetek tekmovalja v II. SKL. Cerknica je po spremenljivi igri osvojila 3. mesto.

Razočarala je ekipa Triglava, ki nastopa v prvi slovenski ligi.

Rezultati:
CERKNICA: TRIGLAV 93:95
(85:85) (49:44)

VRHNIKA: POSTOJNA 94:89
(53:47)

Za 3. mesto: CERKNICA: POSTOJNA 92:86 (34:45)

Za 1. mesto: VRHNIKA: TRIGLAV 96:61 (51:39) D. Jernejčič

Strelske novice

USPEŠEN NASTOP NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Na državno prvenstvo v streljanju z vojaško puško, ki je bilo ob praznovanju 35-letnice strelske zveze Slovenije v Ljubljani ob Dolenjski cesti, se je na osnovi norme iz republiškega tekmovalnega uvrstil tudi Janez MATIČIČ, član strelske družine Brest. Med 117 nastopajočimi iz vse države je med posamezniki zmagal Ipša (Mladost Zagreb) s 189 krogi. Janez Matičič je nastreljal 176 krogov, kar je bilo več kot na republiškem tekmovalju, in zasedel odlično 32. mesto. Z doseženim rezultatom je potrdil normo za »mojstra strelca« za leto 1983.

14. ODPRTO PRVENSTVO LJAO

Poveljstvo ljubljanskega armadnega območja je organiziralo že štirinajsto tekmovalje po vrsti z avtomatsko puško, polavtomatsko puško in pištolo. Na tem tekmovalju je sodelovala tudi SD BREST.

Rezultati:
— polavtomatska puška krogov
— skupaj 361

BRESTOV OBZORNİK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC

Ureja uredniški odbor: Vojko HARMEL, Viktor JERIC, Brečo KNAP, Darko LESAR, Božo LEVEC, Matija MIŠIČ, Franc MLAKAR, Danilo MLINAR, Janez OPEKA, Vanda ŠEGA, Marjan ŠIRAJ in Franc TURŠIČ.

Foto: Jože ŠKRLJ

Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednik odbora: Anton PERČIČ.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davok od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/73 z dne 24. oktobra 1974).

BRESTOVI upokojenci o brestu

»Kako hitro minejo leta,« pravi Ivan Tekavec, ki je upokojen od jeseni 1980. leta. »Vseh petin-trideset let delovne dobe sem preživel na Brestu in bil že leta 1950 določen za inštruktorja I. strojnega oddelka, kjer sem ostal do upokojitve.

Zaposlil sem se 1945. leta na takratnem LIP. Izdelovali smo lesene barake in hangerje. Izpit za mizarja sem naredil že pred vojno. Delo je bilo za vsakega delavca individualno in je delal vse operacije do izgotovitve izdelka.

Takšna proizvodnja je trajala do 1950. leta, ko se je oblikoval strojni oddelak, čigar inštruktor sem postal.

Za vestno in odgovorno delo sem leta 1961 dobil odlikovanje — red dela s srebrnim vencem, s katerim me je odlikoval predsednik Tito.

Leta 1978 sem dobil še drugo odlikovanje — red zasluga za narod s srebrno zvezdo.

O težkem delu sedaj ne bi smeli govoriti, ker smo včasih delali tudi po ves dan; malico smo nosili od doma; tovarna je bila brez ogrevanja; na delo pa smo hodili peš.

Ko smo se opremljali s stroji, smo opustili izdelavo barak in prešli na kuhinjsko pohištvo iz lesa iglavcev. Delali smo samo za domači trg po naročilu Slovenijalesa.

Prostih sobot takrat nismo poznali, delali smo tudi po dogovoru ob nedeljah.

Ravno ob prihodu novega direktorja tovariša Bavdka se je odprla možnost za izdelavo kredenc za Združene države Amerike. Dela je takrat zelo primanjkovalo in smo to ponudbo z veseljem sprejeli. Težave pa so bile zaradi zelo kratkih rokov odpreme, zato smo morali istočasno začeti proizvodnjo in izdelavo dokumentacije. Moram reči, da je že prvi nalog za kredence izredno dobro uspel, več težav pa je povzročila površinska obdelava. Še vedno mislim, da je treba nujno čim več delati za izvoz.

S svojim življenjem sem sedaj kar zadovoljen. Vsekakor pa je potrebno vedno biti skromen. Prosti čas, ki ga imam sedaj, izkoristim za delo na polju, v gozdu in doma.

Ves čas, ko sem bil zaposlen, sem bil s sodelavci zelo zadovoljen in se ob tej priložnosti zahvaljujem vsem, s katerimi smo skupaj delali za doseg zastavljenih ciljev. Še vedno spremljam delo v svojem oddelku masivne proge, od koder imam mnogo lepih spominov.

Omenil sem, da še vedno mislim, da je treba čim več izvažati. Zametek izvoza iz leta 1972 se je razširil v hrbtenico proizvodnih programov in njegov delež še vedno narašča.

V spodbudo delavcem priporočam, da se še naprej trudijo za kvalitetno delo.

Pripravil M. Mišič

J. Zakrajšek